

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΕΤΟΣ 2^ο - ΤΕΥΧΟΣ 9 - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2002 - ΤΙΜΗ: €0.50

ΦΩΤΙΖΟΝΤΑΣ
ΤΑ ΦΜ

94,1
FM

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Ιδιοκτήτης:
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΕΜΕΣΟΥ
Οδός Αγίου Ανδρέου 306
Τ.Θ. 56091
Λεμεσός - Κύπρος

Τηλέφωνα:
25864300 - 25864320

Τιμή Φύλλου:
€ 0.50

Έτος: 2^{ον} - Τεύχος 9^{ον}
Οκτώβριος 2002

Όσοι έπιθυμούν νά έγγραφούν συνδρομητές και νά τούς άποστελλεται τό Περιοδικό, μπορούν νά έπικοινωνήσουν μέ τό γραφείο Ποιμαντικής Διακονίας της Ιερᾶς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ στά κάτωθι πλέοντα: 25864351, 25864340.

Δέν αφένουν νά ξεχάσουμε

Δέν αφένουν νά ξεχάσουμε
δ' Ονάσιλος, δ' Πράξανδρος, δ' Εύαλόρας,
ἢ μάνα καὶ δ' ωαλέρας τού ναι κεῖ,
νεκροί καὶ ζωντανοί,
οἵ ἄτοι τού μας φανερώνονται
νά Τούς ἀνάβουμε Τό καντήλι,
δ' ἄρταλειός, δ' λιόμυλος, δ' Γούρνα Τού σωτήριο
μου,
Τῆς ιστορίας οἱ Τραφές
Τό βλέμμα Τού ταϊδιοῦ μου.

Ἄντιδωρο

Στὸν Τάσο Σισάκ
καὶ Σολωμό Σολωμοῦ

Σήμερα μεταπίσαμε αἷμα στό συρματόματλεῖμα
νά ζωντανέψει καὶ νά φύτει.

Σήμερα μεταπίσαμε αἷμα στόν ιστό Τῆς σημαίας
νά δρασκελάσει Τῇ Τραμπή
νά λευτερώσει Τόν Πενταδάκτυλο.

Σήμερα Τις φωτίες τῷ ἀναβαν
Τις σβήσαμε μέ ζελιά καὶ δάφνη.

Σλωτό Τένωσιντεκέ ευλλοιζή Τού
“Ανθρία Χατζεχαμωΐ
“Ἄω” Τ’ άλωνάκι Τῆς σιτής”)

Ἐλθέ τό Φῶς τού ἀληθινόν, ἐλθέ ή αἰώνιος ζωή, ἐλθέ τού ἀποκεκρυμμένον μωσήριον, ἐλθέ ο ἀκιτανόμαστος θησαυρός, ἐλθέ τού ἀνεκφάνητον πρᾶγμα, ἐλθέ τού ἀκατανόητον πρόσωπον, ἐλθέ η ἀδιοις ἀγαλλίασις, ἐλθέ τού ἀνέστερον φῶς, ἐλθέ πάντων τῶν μελλόντων σωθῆναι ή ἀληθινή προσδοκία, ἐλθέ τῶν κειμένων ή ἔγερσις, ἐλθέ τῶν νεκρῶν ή ἀνάστασης, ἐλθέ ο δυνατός, ο πάντας ἀεί ποιῶν καὶ μεταποιῶν καὶ ἀλλοιούν μάνω τῷ βούλεισθαι!

Ἐλθέ ο ἀόρατος καὶ ἀναφής πάντη καὶ ἀψηλάφητος, ἐλθέ ο ἀεί μένων ἀμετακίνητος καὶ καθ’ ὥραν ὅλως μετακινούμενος καὶ ἐρκόμενος πρός ημᾶς τούς ἐν τῷ ἥδι κειμένους, ο ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἐλθέ τού περιπόθητον σόνομα καὶ θρυλούμενον λαληθῆναι δέ παρ’ ήμῶν, ὅπερ ής, η γνωσθῆναι, ὁποῖος η ποταπός, δὲλως ήμῶν ἀνεπίδεκτον.

Ἐλθέ η αἰώνιος χαρά, ἐλθέ τού στέφος τού ἀμαράντινον, ἐλθέ η πορφύρα τού μεγάλου Θεοῦ καὶ βασιλέως ήμῶν, ἐλθέ η ζώνη ή κρυσταλλοειδής καὶ διάλιθος, ἐλθέ τού ὑπόδημα τού ἀπρόσιτον, ἐλθέ η βασιλείος ἀλουργίς καὶ αὐτοκρατορική ὅντες δεξιά!

Ἐλθέ, ον ἐπόθησε καὶ ποθεῖ η ταλαιπωρός μου ψυχή, ἐλθέ ο μόνος πρός μόνον, οτι μόνος είμι καθάπερ ὄρας!

Ἐλθέ...!

(“Αγ. Συμεὼν ὁ νεός Θεολόγος”)

Λόγος εἰς τὸν Ἀγία Σκέπη τῆς Θεοτόκου

Άγ. Λουκᾶ Κριμαίας

Οἱ λουθηρανοὶ, οἱ προιεστάντες καὶ ὄλοι οἱ ἄλλοι αἱρετικοὶ δέν πιμοῦν τὸν Ὑπεραγία Παρθένο Μαρία. Τὴν θεωροῦν μόνο μιά εὐσεβῆ γυναικά καὶ βεβαιώς δέν προσεύχονται σ' αὐτή.

Ἐμεῖς οἱ ὄρθδοξοι χριστιανοί πῶς βλέπουμε μὲν γῆν Μητέρα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ Ὁποίᾳ ὑπηρέτησε τὸ μέγα μυστήριο τῆς ἐνανθρωπίσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ; Μήπως εἴμαστε ὀξιοκατάκριτοι γιά τό δι τι τὴν καλοῦμε “τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ”; Γιά τό δι πι ἀπευθυνόμαστε μέ τις θερμές προσευχές μας σ' Αὐτόν, πού εἶναι “ἡ σωτηρία τοῦ γένους τῶν Χριστιανῶν”; Ἄλλα δέν ὑπῆρξε αὐτὴν ζωτανός “Ἄκραντος ναός τοῦ Σωτῆρος, πολύτιμο παλάτι καὶ Παρθένος; Δέν ἐπέλευσε σ' αὐτή τὸ Ἀγιό Πνεῦμα τὴν στιγμή τῆς ἀσπόρου συλλήψεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ δέν ἔμεινε μαζί της σέ ὅλη τὴν ὑπόλοιπη ζωὴ της; Καὶ δέν ἔιαν ἡ δύναμι τοῦ Πνεύματος τόσο ισχυρή, πού δέν συναντίθηκε ποιέ ξανά ἀκόμα καὶ στοὺς πιό μεγάλους Ἀγίους;

Ἡ ἄφθονη χάρη τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, πού γέμιζε τὸν καρδιά τῆς Παναγίας, ἐκκύνεται σέ ὄλους πού ἀγάπησαν μέ αἰώνια ἀγάπη τὸν Υἱό της καὶ Θεό. Δέν εἶναι δύσκολο νά τό καταλάβοιμε. Γνωρίζουμε ἀπό τὴν πείρα πῶς ἀπό τὸν καρδιά μας ἐκκύνεται καθαρή καὶ θεία ἀγάπη στούς συγγενεῖς μας.

Στὸν πρωτινὴν προσευχή στὸν Παναγία λέμε: “Ὑμῶν τὸν χάρη σου, Δέσποινα, σέ ἰκετεύω, φώτισε τὸν νοῦν μου μέ τὴν χάρη σου”. Βέβαια ἡ μοναδική πηγὴ τῆς χάριτος είναι ὁ Τριαδικός Θεός. Ἡ Παναγία μᾶς δίνει ὅχι τὴν δική της χάρη ἀλλά τὸ περίσσευμα τῆς χά-

ριτος, πού λαμβάνει ἀπό τό Ἀγιό Πνεῦμα. “Ομως τὸ περίσσευμα αὐτό εἶναι τόσο μεγάλο πού φτάνει γιά ὄλους τούς κριστιανούς.

Ἐστεὶς γυνωρίζετε καλά δι τοὺς πολλοὺς μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ, οἱ ἀγιοι ἵεράρχες καὶ οἱ ὄσιοι, ἴδιαίτερα ὁ ἀγιος Νικόλαος ὁ θαυματουργός ἐπισκέπτοντας καὶ ἐπισκέπτονται καὶ σήμερα ἀυτούς, πού μέ τὸν πίστην τούς καλοῦν στίς προσευχές τους. “Ομως ὄλοι αὐτοί οἱ ἀγιοι ἐπισκέπτονται τούς ἐκλεκτούς ἀνθρώπους μόνοι τους, χωρὶς νά ἔχουν κάποιον πού νά τούς συνοδεύει. Καὶ ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος πάρα πολλές φορές ἐπισκεπτίσταν τούς ἐκλεκτούς καὶ τούς ἀγαπημένους της, ἀπό τούς ὄποιους πιό κοντά στήν ἐποχή μας είναι οἱ ὄσιοι Σέργιος τοῦ Ραντονέζ καὶ Σεραφείμ τοῦ Σαρώφ. Ποτέ δικαστήσαμεν πού τούς ἀλλά συνοδευόμενην ἀπό τούς ἀποστόλους τοῦ Χριστοῦ, καὶ τίς πιό πολλές φορές ἀπό τόν Πέτρο καὶ τόν Ιωάννην.

Σήμερα γιορτάζουμε τὴν ἀγία Σκέπη τῆς Παναγίας. Ὁ μακάριος Ἅνδρεας καὶ ὁ μαθητὴς του Ἐπιφάνιος εἶδαν τὴν Παναγία νά περπατᾷ πάνω στὸν ἀέρα, συνοδευόμενη ἀπό τοὺς Ἀγγέλους, τοὺς Ἀποστόλους καὶ τοὺς Ἀγίους. Ἡ Παναγία κατέβηκε κάτω, μπῆκε στό ἱερό βῆμα καὶ γονάπισε ἐνώπιον τῆς ἀγίας τράπεζας. Μετά ἔστρεψε τό βλέμμα της πρός τὸν λαό καὶ ἀπλωσε πάνω του τὸ ὡμοφόριό της, τό ὄποιο ἐλαφρεῖ μέ ἔνα οὐράνιο φῶς. Αὐτό τό θαῦμα οιού ναό τῶν Βλαχερνῶν δέν μαρτυρεῖ ἄραγε διτί ὁ ἴδιος ὁ Θεός καὶ ἡ Παναγία δικαιώνουν ἐμᾶς πού δικαιώνουμε τὴν Ὑπεραγία Παρθένο Μαρία “τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ”; Ἡ συνοδεία τῶν βασιλιάδων καὶ τῶν ἀρχόντων ἀποτελεῖται ἀπό πρόσωπα κατώ-

τερα ἀπό τούς ἴδιους. Μεταξύ αὐτῶν πού συνέδεισαν τὴν Παναγία στό ναό τῶν Βλπχερυῶν ὑπῆρχαν οἱ Ἀγγελοι, οἱ Ἀρχάγγελοι, οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ ἐνδοξοί Ἅγιοι.

Καὶ τί θά ποῦμε γιά τό ὄμοφόριό της πού
ἔλαμψε σάν ἀστραπή, τό ὅποιο ἀπλώσε στόν
λαό πού προσευχόταν γονατιστός στόν ναό
τῶν Βλαχερνῶν; Οἱ ἀστραπές αὐτές δέν δεί-
κουν τό ζεκείλισμα τῆς κάριτος τοῦ Ἀγίου
Πνεύματος πού ἔκκυνται ἀπό τὴν καρδιά της;

"Οχι βέβαια σέ δλους ἀδιακρίτως ἀπλώνει ή Παναγία τὸν σκέπη της, ἀλλά μόνο στούς τα-
πεινούς, στούς συντετριμμένους τῇ καρδιᾳ καὶ

σ' αὐτούς πού φοβοῦνται τόν Λόγον τοῦ Θεοῦ.

“Ας είμαστε καὶ ἡμεῖς ταπεινοί καὶ νά μήν
ἔχουμε μεγάλη ιδέα γιά τὸν ἑαυτό μας, γιά νά
είμαστε δέξιοι νά βρισκόμαστε πάντα κάτω ἀπό
τὴν σκέπη τῆς Ὑπεραγίας Ἀκράντου Θεοτόκου
καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας. Διά τῶν ἀγίων πρε-
σβειῶν Της νά μᾶς συγχωρίσει ὁ Πολυελεος
Θεός τὸ πλῆθος τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τῶν ἀδικιῶν
μας καὶ νά μᾶς ἐλεεῖσει. Ἀμήν.

(‘Η ομιλία αυτή είναι παρμένη από τό βιβλίο “Ομιλίες και Λόγοι” του Αγίου Λουκᾶ Αρχιεπισκόπου Κριμαίας, έκδόσεις Ορθοδόξων Κυψέλης, Θεσσαλονίκη, 2002).

Ο ΑΓΙΟΣ ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ - Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Σάββα Αλεξάνδρου Θεολόγου - Εκπαιδευτικού

Είναι γεγονός πώς στην Ὀρθόδοξη Ἀνατολή ὁ Θεός δέν ἀποιείται μιά νοοποιαρχική καὶ ὄφηρημένη ἔννοια, ἀλλά μά τουτανή πραγματικότητα. Στὴν Ὀρθόδοξια, δέν σταχαζόμαστε καὶ δέν διανοούμαστε περὶ τοῦ Θεοῦ, ἀλλά ἔχουμε μυστική ἐμπειρία καὶ γεύση Θεοῦ στή ψυχή μας. Λύτο συνδέεται ἀμεσα μὲ τὴ Θεολογία τῆς Ἀνατολῆς κατά τὸν ἀποια ὁ ἄνθρωπος, καθαιρώμενος ἀπό τὰ πάθη, μπορεῖ στή συνέχεια νά ἑνաθῇ μέ τις θείες ἄκτι-
στες ἐνέργειες, καὶ ἔχουτας ἔτι μυστική ἐμπειρία καὶ γεύση Θεοῦ, νά γίνει θέτει καὶ ἐνέργεια Θεός.

Ἐνα τέτοιο πρόσωπο πού βίωνε μυστικά τὸ Θεό σπι ςωή του, ὑπῆρξε καὶ ὁ Ἅγιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος.

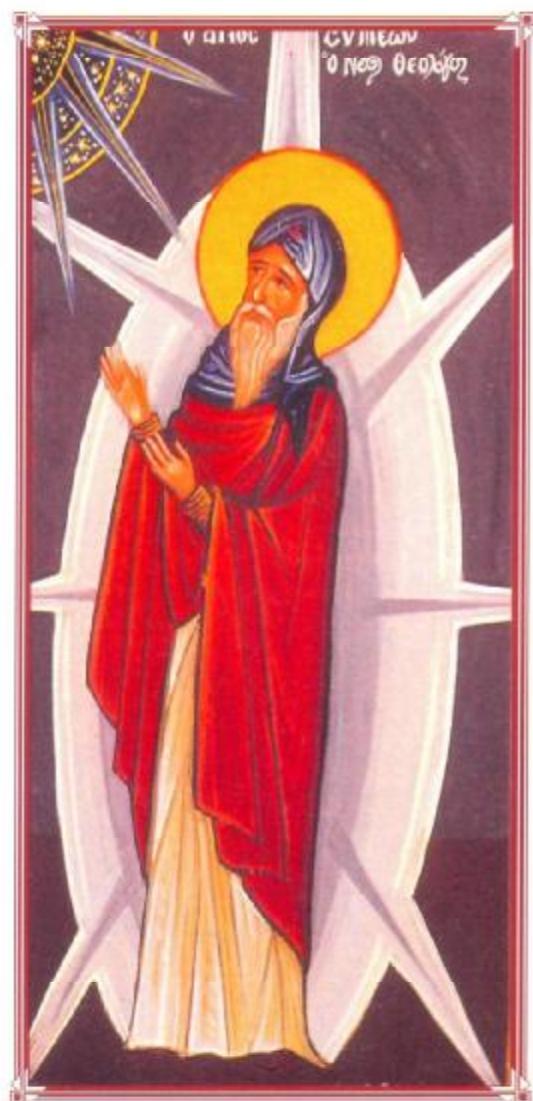
Ο μαθητής του, ὁ Ἀγιος Νικόντας ὁ Σπιθάτος, ὑποστρίζει πώς
ὅταν ήταν νεαρός ήταν ἀνθρωπος κοσμικός και ζούσε στὸν
Κωνσταντινούπολη τὴν ἀτακτικὴν ἐνός νέου τῆς πρωτεύουσας.

Κάποτε, ἄρκισε νά νοιώθει κορεσμό άπό αὐτό τὸν τρόπο ζωῆς καὶ ὅρκισε νά διαβάζει πινευματικά βιβλία. Τελικά, στὸ πράσινο τοῦ Ἅγιου Συμεὼν τοῦ Εὐλαβοῦς βρήκε τὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνο ποὺ τὸν βούθησε, ὥστε νά ἔχει αὖτις τὴ μυστικὴ ἐμπειρία τοῦ Θεοῦ στὴ ζωὴ του. Ὁ Γέρων Συμεὼν ὁ Εὐλαβῆς, τοῦ ἔδωσε τὸ βιβλίο «Πινευματικὸς Νόμος» Μάρκου τοῦ Μοναχοῦ. Ἐκεῖνο ποὺ τὸν συγκλόνισε ιδιαίτερα, ἵταν μιὰ ἀποψή τοῦ συγγραφέα πού ἔλεγε: «Ἄν θέλεις νά ἀπαλλακτεῖς ἀπό τὰ πάθη σου, ἀκολουθήσε τὴ συνειδοστὴ σου καὶ τότε πραγματικά θά ἀναπαυτεῖς».

Αύτή ή θέση, τον ώθησε σε ακληρούς δοκιμικούς άγωνες μέχρι ποτέ λέσμα νά γίνει δυντως ἐπόπτης πνευματικῶν καταστάσεων και μυστικός ἀποδέκτης τῶν θείων ἀκτίστων ἐνεργειῶν.

Λέγεται πώς, για 48 όλόκληρα χρόνια σάν ιερέας, ἐλλάμπετο μέπα στό θεῖο ἄκτιπο φῶς, πού τοῦ φαινόταν σάν ἔνα «ἀπλοῦν καὶ ὀνίδεο φῶς». Ἐξάλλου, κατά τόν «Ἄγιο Νικήτο τόν Σηθύτα», σταν ἔλεγε «Ἐιρήνην πᾶσι», ἔλαμψε τό πρόσωπό του σάν τόν πήλιο καὶ δέν μπορούσε κανένας νά τόν ἀτενίσει κατά πρόσωπο, ὅπως ἀκριβῶς δέν μπορεῖ κάποιος νά δεῖ τό φῶς τοῦ πήλιου τό καλοκαίρι καταμεστήμερο.

Τηπούχωντας τή θέσην του «Άγιου Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, πώς
δέξονας μῆς πνευματικῆς ψωῆς εἶναι ἡ μετοκή τοῦ ἀνθρώπου στό¹
μαστίριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας θά τουίσει ἀπό τὸν πλευρά τῆς
δικῆς του, πώς «Θεολόγος ἐστίν ὁ τρεφόμενος καὶ δυναμούμενος
εἰς τὸ διπνεκές ὑπό τοῦ ὄμρου μῆς ψωῆς». Ἀνθρωπος πού κοινω-
νεῖ τό θεανδρικό υῶμα τοῦ Κυρίου ἔκει μυστικὴ υπαρκτικὴ σκέ-
στη μὲ τὸν Θεό καὶ αὐτός σὲ τελευταῖα ἀνάλυση εἶναι ἀληθινά
Θεολόγος. Θά πει συγκεκριμένα γιά τό θεανδρικό σῶμα τοῦ Κυ-
ρίου: «Ἡ θεωμένη σάρκα τοῦ Κυρίου, κατ' ἔξοχήν φορέας τῆς
ψωῆς, ἀθενάντους καὶ θέσει Θεούς μεταβάλλει, δῆλους ἐκείνους
που τὸν δέχονται ἐντός τους».

“Είσι λοιπόν ὁ Ἀγιος, μ' αὐτὸ τὸ σκεπτικό, καθαιρώμενος ἀπό τὰ πάθη καὶ ἐνούμενος μὲ τὸν Χριστὸν ὀθεῖται σὲ μιὰ μυστικὴ ἑρωτικὴ σχέση πρὸς τὸ Ἀγιον Πνεῦμα καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς Αὐτὸν νυκτιμερὸν στὶς προσευχές του ἀναφωνεῖ «Ω Πνεῦμα πόθου, ὡς Θεούς τοὺς ὑποδεχόμενους σὲ ἐργαζόμενον καὶ πᾶσαν ἀμαρτίαν ἔξαφανίζων».

Βασικὴ καὶ θεμελιώδης διδασκαλία του, εἶναι πώς «Ο Θεός, φῶς ἐστίν καὶ ἐν τῇ θέᾳ τοῦ φωτός τούτου, γνώσις ἀριστὶ ὅπι ἐστί Θεός». Ο Θεός εἶναι φῶς καὶ ὁ ἄνθρωπος πού θεᾶται τὸ θεῖο ἄκτιστο φῶς, βιώνει καὶ κατέκει μέσα του τὸν Θεό.

“Είσι λοιπόν ὁ Ἀγιος, ὡς ἄνθρωπος πού βίωνε μυστικά τὸν Θεό στὶς ζωῆς του, δέν εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ φιλοσοφικούς ἢ ἀλλούς συλλογισμούς γιά νὰ πεισθεῖ γιά τὸν ὑπαρξην καὶ τὸν παρουσία Του στὸν κόσμο.

Ο ἴδιος θά διακριρύξει, πώς ἐκεῖνο πού ἐμποδίζει τὸν ἄνθρωπο νὰ δεκτεῖ τὸν Θεό, εἶναι οἱ ἀμαρτίες καὶ οἱ πονηροὶ λογισμοί. Θά πει χαρακτηριστικά «Αἱ ἀμαρτίαι ἡμῶν, καὶ μάταιοι ἡμῶν διαλογισμοί, διῆστῶσι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ φωτός τῆς δούτος ζωῆς».

Πλημμυρισμένος δὲ ἴδιος ἀπὸ τὸ θεῖο ἄκτιστο φῶς καὶ ζώντας μέσα στὶς χάρη Του, θά διακριρύξει πώς «Ο Θεός φῶς ἐστί καὶ οἰς συναφθεῖ, μεταβιδῶσιν αὐτοῖς κατὰ τὸν ἀναλογίαν τῆς καθάρσεως, τῆς ἴδιας αὐτοῦ λαμπρότητος». Ανθρωπος πού ἐνώνεται μὲ τὶς θεῖες

ἄκτιστες ἐνέργειες, γίνεται κατὰ κάρη Θεός καὶ μετέκει τῆς λαμπρότητος τοῦ Θεοῦ.

Ἀκριβῶς, αὐτὴ τῷ λαμπρότητα τοῦ Θεοῦ εἶχε ὁ Ἀγιος καθ' ὅλη τῇ διάρκεια τῆς ζωῆς του. Ο μαθητής του ὁ Ἀγιος Νικότος ὁ Σημάτιος, ἀναφέρει, πώς ὅπως ἀκριβῶς οἱ σκιές τῶν ἀποστόλων θαυματουργοῦσαν, ἐστὶ καὶ ὁ Ἀγιος, πάν τηνθρωπος πού βίωνε τὸν Θεό στὶς ζωῆς του, εἰκὲ λαμπρότητα καὶ ὡς πρὸς τὸ πρόσωπο, ἀλλά καὶ ὡς πρὸς αὐτά τὰ ροῦχα πού φοροῦσε μέ αποτέλεσμα αὐτά νά ευωδιάζουν καὶ νά θαυματουργοῦν.

Τέλος, βιώνοντας μυστικά τὸν Θεό στὶς ζωῆς του πλημμυρισμένος ἀπὸ τὸν παρουσία Του, ἀναφωνοῦσε «Ω μέγεθος δόξης ἀρρήτου, ἡ ἀγάπης ὑπερβολῆ. Ο πάντα συνέχων, ἐντός ἀνθρώπου ἐγκατοικεῖ». Τί δόξα, τί δεῖγμα ἀγάπης εἶναι αὐτό. Εκεῖνος πού δημιουργεῖ τὰ πάντα, νά κατοικεῖ σὲ σῶμα ἀνθρώπινο.

Ἐν κατακλείδι, θά λέγομε πώς ὁ Ἀγιος Συμεὼν ὁ νέος Θεολόγος, ἔχει πολλά νά πεῖ στὸ σύγχρονο ἄνθρωπο τοῦ καταναλωτισμοῦ καὶ τοῦ ὄρθιολογισμοῦ. Σάν ἄνθρωπος πού βίωνε μυστικά τὸν Θεό στὶς ζωῆς του δίνει σὲ μᾶς ἔνα ἄλλο στίγμα ζωῆς. Μᾶς ζωῆς ἀπαλλαγμένης ἀπὸ τὸ κενό, τὸ ἄγκος καὶ πίν ἀνασφάλεια. Μᾶς ζωῆς πού δύναται θεοκίνητη, εἶναι σὲ τελευταία ἀνάλυση, ἀληθινά ἀνθρώπινη.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ ΜΑΣ - ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗ ΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

Η ἀμαρτία μᾶς γυναικάς

Πέντε μέρες πρίν πεθάνει ἥλθε μιὰ γυναικά καὶ τοῦ σπιτοῦσε συγχώρεσι, γιατί αὐτό, πού εἶχε κάνει δέν μποροῦσε νά τὸ ἔξομολογηθῇ. Ο Ἀγιος τῆς εἶπε νά τὸ γράψῃ σ' ἔνα χαρτί καὶ δέν θά τὸ μάθη κανείς. “Οταν ὅμως ἔφερε ἡ γυναικά τὸ γράμμα ὁ Ἀγιος εἶχε πεθάνει. Η γυναικά στενοχωρέθηκε, ἔκλαιγε καὶ θρηνοῦσε ἐπάνω στὸν τάφο του, γιατί πίστευε, πώς πλέον τὸ ἀμάρτημά της θα γινόταν γνωστό σὲ ὅλη τὸν περιοχήν. Έκεὶ κάθησε ἡ γυναικά τρία ἡμερόνυμα κλαίουσα καὶ θρηνοῦσα. Τό χαρτί τό εἶχε βάλει στὸν τάφο τοῦ Ἀγίου. Τίνι τρίτη βλέπει ἡ γυναικά τὸν Ἀγιο μέ τοὺς δύο ἀλλούς ἐπισκόπους νά τῆς λέγην: “Ἐως πότε, παιδί μου, θά μᾶς ἐνυκλῆς μέ τὰ δάκρυά σου; Πάρε τὸ χαρτί, πού μοῦ ἔδωσες. Η γυναικά ταράχθηκε καὶ διανοιξε τὸ χαρτί, κατάλαβε ὅτι ἦταν τὸ ἴδιο ἐκεῖνο χαρτί, πού

τοῦ εἶχε δώσει μέ τὸ ἀμάρτημά της. Ἄλλα εἶδε ὅτι ἡ ἀμαρτία της ἦταν σβοσμένη καὶ γραμμένης οἱ παρακάτω λέξεις:

“Τὸ ἀμάρτημά σου τὸ ἐστρυχωρέστα μέ τὸν προσευχή τοῦ Ἀγίου Ιωάννου”.

Ο Ἀγ. παίρνει τὸ στεφάνι

Ἄλλη φορά πάλιν κάποιος μοναχός, πού τὸν ἔλεγαν Σαβίνο, πρίν πεθάνει ὁ Ἀγιος, εἶδε τὸν Πατριάρχη νά βγαίνει ἀπὸ τὸν ἐπισκοπή μὲ ὅλους τοὺς κληρικούς καὶ μία ὠραιοτάτη κοπέλλα νά τὸν πλησιάζει καὶ νά τὸν στεφανών. Ἐπήγαιναν στὸν Βασιλέα καὶ οἱ δύο. Τότε ὁ μοναχός κατάλαβε, πώς ἡ κοπέλλα αὐτὴ ἦταν ἡ ἐλεημοσύνη, πού ὑπηρέτησε ὅλα του τὰ χρόνια ὁ Ἀγιος. Καὶ τώρα ἡ κοπέλλα ξεπλήρωνε τὸν ὑπόσχεσι πού τοῦ εἶχε δώσει, νά τὸν πάν μπροστά στὸν Βασιλέα. Κατὰ τὸν ἑορτήν τοῦ Ἀγίου ἐναντίον της Εκκλησία τοῦ Ἀγίου Τύχωνος ἦταν μαζεμένος πολὺς

κόσμος, ὁ Θεός γιά νά δείξη πὸν δύναμι τοῦ Ἀγίου ἔκανε τὸ λειψανο τοῦ Ἀγίου νά ἀναβλύζει ὥραιο μύρο, ἀπὸ τὸ ὄποιο πολλοὶ ἄνθρωποι θεραπεύτηκαν.

...Πρέπει νά τελειώσου ὁ τάφος!

Κάποτε ὁ Ἀγιος ἄκουσε, ὅτι σὲ ἔναν τόπο ὑπῆρχε συνήθεια, ὅταν ἦθελαν νά ψηφίσουν τὸν βιασιλέα τους νά τοῦ φέρνουν τέσσερεις πέτρες, διαφορετικές στὸ χρῶμα, λέγοντάς του νά διαλέξῃ τί εἰδους πέτρα πέτρεια ἔτηλε γιά τὸν τάφον του, γιά νά τοῦ δείξουν ὅτι μία μέρα θά πεθάνη. Πληροφορηθείς, λοιπόν, ὁ Πατριάρχης τὸν συνήθεια αὐτὴ, διέταξε νά τοῦ κτίσουν καὶ τὸν δικό του τάφο, ἀλλά νά μη τὸν τελειώσουν, καὶ νά τοῦ ὑπενθυμίσουν κάθε μέρα, ὅτι πρέπει νά τελειώση ὁ τάφος. Αὐτό ἔκαμνε, γιά νά τελειοποιεῖται περισσότερο στὸν ὄρετό

Λειτουργική άνανέωση και ἀκολουθία του γάμου

Πρωτ. Σάββα Μιχαηλίδη

Σπουδαῖο ἑκκλησιαστικό γεγονός ἡταν τό διημέριο λειτουργικό συνέδριο τῆς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ (8-9 Μαΐου 2002) μέ εἰσπνητές τόν διακεκριμένο λειτουργιολόγο καθηγούτη Ἰωάννη Φουντούλην καὶ τούς νεώτερους συνεχιστές τοῦ ἔργου του στή Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Ἀρχιμανδρίτη π. Νικόδημο Σκρέτα καὶ Θεόδωρο Γιάγκου.

Τό συνέδριο, ἃν κρίνω ἀπό τή χωρόπτια τῶν συζητήσεων, ἐπέτυχε νά κινήσει τό ἐνδιαφέρον τῶν συνέδρων, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, καὶ νά τούς δώσει μιά ἰδέα γιά τό πώς ἐκλαμβάνουν οἱ εἰσπνητές τόν παρεξηγημένο ἀπό ὅρισμένους κύκλους ὅρο λειτουργική ἀνανέωση. Σημασία πολλές φορές δέν ἔχουν οἱ λέξεις καὶ οἱ ὄροι, ἀλλά τό περιεκόμενο πού τούς ἀποδίδεται. Μιά λειτουργική ἀνανέωση πού στοχεύει σέ ριζικές καὶ ἔκτος τῆς παραδόσεως καινοτομίες ἀσφαλῶς θά δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα ἀπό αὐτά πού προσπαθεῖ νά λύσει. Ἀντιθέτως πρέπει νά είναι εὐπρόσδεκτ ἔκείνη ἡ λειτουργική ἀνανέωση πού ἐπιζητεῖ τήν ἐπιστροφή στήν πρωταρχική λατρευτική παράδοση: συμμετοκή τοῦ λαοῦ, στή λατρεία ἀνάγνωση τῶν εὐκόνων τῆς Θ.Λειτουργίας εἰς ἐπίκοον τοῦ λαοῦ, σύνδεση τῶν μυστρίων μέ τή Θεία Εὐχαριστία, κάθαρση τῶν ἀκολουθιῶν ἀπό μεταγενέστερες καὶ ἀχρείστες προσθήκες κ.τ.λ. Καὶ ἀκριβῶς οἱ δύο μεγάλοι Ἑλληνες λειτουργιολόγοι τοῦ αἰώνα μας, ὁ ἀείμνηστος Παναγιώτης Τρεμέλας καὶ ὁ Ἰωάννης Φουντούλης, ἀνήκουν σέ αὐτή τήν παραδοσιακή σχολή τῆς λειτουργικῆς ἀνανέωσεως. Τό γεγονός αὐτό ἔχει ἐπηρεάσει τούς νεώτερους θεολόγους μέ ἀποτέλεσμα νά κίνηση λειτουργικῆς ἀνανέωσεως στόν Ἑλληνικό χώρο νά προχωρεῖ γενικός πρός τή σωστή κατεύθυνση.

Οἱ φόροι δύον ἀντιπίθενται σέ κάθε μορφή λατρευτικῆς μεταρρυθμίσεως δέν είναι δικαιολογημένοι, τουλάχιστον ως πρός τούς ἔκπρωσάπους τῆς παραδοσιακῆς λειτουργικῆς ἀνανέωσεως. Ἡ μί-πως είναι προτιμότερη ἡ παροῦσα κατάσταση, δησού στή μέν θεωρία - στά λειτουργικά βιβλία - ὑπάρχει αὐστηρή τήρηση τῶν παραδεδομένων, ἐνώ στήν πράξη ἐπικρατεῖ ὁ αὐτοσχεδιασμός τῶν iερέων; Ἡς ἔλθουμε δύμως στά συγκεκριμένο θέμα τῆς ἀκολουθίας τοῦ γάμου καὶ στόν τρόπο συνδέσεως τῆς μέ τή Θεία Λειτουργία.

Τό Βαρβερινό Εὔχολόγιο, ὁ ἀρχαιότερος λειτουργικός κώδικας (8ος ἢ 9ος αἰών), περιλαμβάνει «Εὐκή εἰς γάμους» πού προφανῶς ἡταν ἐντεταγμένη σέ Προηγιασμένη Λειτουργία. Τά ἐπί μέρους στοιχεῖα τῆς γαμῆλιας αὐτῆς ἀκολουθίας είναι ν συναπτή, ἡ καθαγιαστική τοῦ μυστρίου εὐκή τῆς στέψεως («Ο Θεός ὁ ἄγιος, ὁ πλάσας...»), ἡ στέ-

ψη, ἡ ἀρμοστή τῶν κειρῶν, ἡ εὐκή τῆς κεφαλοκλίσιας («Κύριε, ὁ Θεός ἡμῶν ὁ ἐν τῷ σωτηριώδει...»), ἡ εὐκή τοῦ «κοινοῦ» εὐχαριστιακοῦ ποτήριου τῶν Προηγιασμένων («Ο Θεός ὁ τά πάντα ποιήσας...»), ἡ μετάδοση τῆς Θείας Κοινωνίας στούς νεονύμφους καὶ ἡ ἀπόλυτη. Τό μή εὐχαριστιακό συμβολικό ποτήριο τῆς ἐν χρήσει στήμερα ἀκολουθίας είναι ἄγνωστο στό Βαρβερινό Εὔχολόγιο. Γιά πρώτη φορά μνημονεύεται συμβολικό ποτήριο στόν κώδικα Σινᾶ 957 τοῦ 9ου - 10ου αἰώνος. Ἐπίσης ἐλλείπουν ἀπό τό Βαρβερινό Εὔχολόγιο οι πρώτες δύο μεγάλες εὐκές τῶν ἐντύπων εὐκολογίων: «Ο Θεός ὁ ἄκραντος...» καὶ «Ἐύλογης εἰς Κύριε...». (Γιά περισσότερα βλ. Παναγιώτου Σκαλτιτῆ, Γάμος καὶ Θεία Λειτουργία, Θεσσαλονίκη 1998, 163-193).

Ἄπο τά ἀνωτέρω είναι φανερόν ὅτι ἡ ἀκολουθία τοῦ γάμου πού διασώζει ἡ ἀρχαιότερη χειρόγραφη παράδοση καὶ σύντομη ἡταν καὶ ἐντεταγμένη στή Θεία Λειτουργία. Τό πρόβλημα είναι πώς θά ἐπανασυνδεθεῖ ἡ Ἱερολογία τοῦ γάμου μέ τή Θεία Λειτουργία. Ἀξιόλογη προσπάθεια συνιστᾶ ἡ νέα ἔκδοση τοῦ Ἀρχιερατικοῦ (Αθῆναι 1971) πίν ἐπιμέλεια τοῦ ὅποιου είχε ὁ Κοζάνης Διονύσιος. Τῆς σημαντικῆς αὐτῆς ἔξελιξεως προηγήθηκε ἡ ειδική μελέτη τοῦ Τρεμέλα, «Ἡ Θεία Εὐχαριστία κατά πίν συνάρθρωσιν αὐτῆς πρός τά ἄλλα μυστήρια καὶ μυστριοειδεῖς τελετάς», Αθῆναι 1958. Ο Φουντούλης ἐπαινεῖ πίν ἐπανασυνδεση τοῦ γάμου μέ τή Θεία Λειτουργία στό νέο Ἀρχιερατικό καὶ ἀντικρούει τής ἐπικρίσεις: «Μερικοί τό είδαν ώς καινοτομία ἡ ἔστω ως οὐτοπική σύνθετη. Καὶ ἀλλοτε μᾶς δόθηκε ἡ εὐκαιρία νά μιλήσουμε γιά πίν ἀντιστροφή τῶν δρῶν, πού ἔγινε σέ πολλά πράγματα, λόγω τῆς λειτουργικῆς παρακμῆς πού ὑποβόσκει στή λατρεία μας. Ἐτοι τό κανονικό καὶ εντακτο θεωρεῖται καινοτομία καὶ ἡ οἰκονομία ἀκρίβεια. Ἐν πάσῃ δημοσίᾳ περιπτώσει ἡ καλή ἀρχή ἔγινε μέ τήν ἐπιβεβλημένη στής περιπτώσεις αὐτές παρρησία καὶ ἡ ὅρθη πρᾶξις βρήκε ἀπήκτη καὶ μιμητές, ἔστω καὶ ώς ἔξαρτες τοῦ κακοῦ κανόνος πού ἐπεκράτησε» (Ιωάννου Φουντούλη, Απαντήσεις εἰς λειτουργικά ἀπορίας, Αθῆναι 1991, τ. Γ, 194-195).

Τό κυριότερο μειονέκτημα τῆς διά τοῦ νέου Ἀρχιερατικοῦ ἐπανασυνδέσεως τοῦ γάμου μέ τή Θεία Λειτουργία είναι ὅτι ἔγινε χρήση τοῦ κειμένου τῆς ἀκολουθίας τοῦ γάμου ώς ἔχει στήμερα στά ἐντυπα εὐκολογία. Περισσότερο ἐπιτυχής είναι ἡ πρόταση τοῦ Φουντούλη πού λαμβάνει ὑπό σχετική τόν τύπο τῆς ιερολογίας τοῦ γάμου, ἡταν τό μυστρίο ἡταν ἐντεταγμένο στή Θεία Λειτουργία, δηλαδή τόν τύπο τοῦ Βαρβερινοῦ Εὔχολογίου. Ἰδού τό διάγραμμα τῆς ἀκολουθίας τοῦ γάμου ἐντός τῆς

Θείας Λειτουργίας κατά τόν Φουντούλη μέ τίς δικές μου είσπηγήσεις ἐντός ἀγκυλῶν (βλ. 'I. Φουντούλη, Λειτουργική Α, είσαγωφή στή Θεία λατρεία, Θεσσαλονίκη 1993, 296-298):

- Μετά πήν ἀπόλυτη τοῦ ὄρθρου ὁ Ἱερεὺς τελεῖ τόν ἀρραβώνα στόν νάρθηκα χωρίς τῇ μεγάλῃ νεώτερη εὐχή «Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ τῷ παιδὶ ...». [Πρίν ἀπό τόν ἀρραβώνα, καλόν θά γίνεται ἵστηση τῶν μελλονύμφων κατά τόν σιναϊτικό κώδικα 973. Ληλαδῆ ὁ Ἱερεὺς νά τούς ἐφωτίσει γιά πήν ἀβίαστη συναίνεστι τους γιά τόν γάμο: «Καὶ ἐφωτᾷ αὐτούς ὁ Ἱερεὺς, ἐάν θέλῃ ἡ νύμφη τόν νυμφίον ὅμοιώς καὶ ὁ νυμφίος τῇ νύμφῃν. Καὶ ὅμολογήσαντες ἔκουσιώς εὐλογεῖται αὐτούς ὁ Ἱερεὺς (παρά Π.Ν. Τρεμπέλα, Μικρόν Εὐχολόγιον, 'Αθῆναι 1998, τ. Α, 35-36). Τό Σλαβικό Εὐχολόγιο ἔχει τίς ἑξῆς ἐφωτοαποκρίσεις πού εύρισκονται μετά τόν ἀρχαιότατο γαμπίλιο φαλμό: «Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τόν Κύριον» καὶ πρίν ἀπό τό «Ἐύλογημένη ἡ Βασιλεία...»: «Ο Ἱερεὺς ἐφωτᾷ πρώτα τόν νυμφίον καὶ μετά πήν νύμφην, «Ἐχεις (ὄνομα) ἀγαθήν καὶ ἀβίαστην προσάρεσον καὶ σταθερήν ἀπόφασον νά συνδεθεῖς με τῇ γυναικά αὐτή (ὄνομα) τίν ὅποια βλέπεις ἐδῶ ἐνώπιον σου»; «Ο νυμφίος ἀπαντᾷ, «Ναί τίμιε Πάτερ». Καὶ ὁ Ἱερεὺς συνεχίζει, «Δέν ὑποσχέθηκες σέ ἄλλην νύμφην», «Δέν ὑποσχέθηκα τίμιε πάτερ». Ἡ σύνταξη τῶν νεονύμφων μπορεῖ νά ἐνταχθεῖ καὶ στή συνήθη ἐκτός τῆς Θείας Λειτουργίας ἀκολουθία τοῦ γάμου καιεργούμενης τῆς ψυχρῆς ἐγγράφου συναίνεσεως πού ἔχουμε στήν Κύπρο].

- Μετά τό «Ἐύλογημένη ἡ Βασιλεία...» καὶ τά εἰρηνικά ἡ μικρή ἀρχαία εὐχή τῆς στέψεως πού είναι ἡ καθαγιαστική εὐχή τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου: «Ο Θεός ὁ ἄγιος, ὁ πλάσας...». Οἱ δύο μεγάλες νεώτερες εὐχές «Ο Θεός ὁ ἄχραντος...» καὶ «Ἐύλογητός εἰ, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν...» παραλείπονται.

- Εἴσοδος καὶ ἀναγνώσματα τοῦ γάμου, ἃν είναι καθημερινή, ἐνῶ ἃν είναι Κυριακή, πρότον τά ἀναγνώσματα τῆς Κυριακῆς καὶ ὕστερα τά τοῦ γάμου.

- Ἐν συνεχείᾳ ἡ Θεία Λειτουργία καὶ μετά πήν ἐκτενή ἡ εὐχή «Κύριε, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ ἐν τῇ υωτιριώδῃ...».

- Μετάδοση τῆς Θείας Κοινωνίας στούς νεονύμφους καὶ στούς ἄλλους πιστούς.

- Μετά πήν ὀπισθάμβωνο ὁ Ἱερεὺς εὐλογεῖ τό κοινό ποτήριο καὶ μεταδίδει στούς νεονύμφους ἀπό αὐτό. Ἀκολουθεῖ ὁ Ἱερός χορός καὶ οἱ ὑπόλοιπες εὐχές τοῦ γάμου, τό «Εἰπι τό δονομα Κυρίου...» καὶ ἡ ἀπόλυτη. [Προσωπικά τείνω πρός πήν ἀποψή, πού πρώτος ἐξέφρασε ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἅγιορείτης, τῆς καταργήσεως τοῦ κοινοῦ ποτηρίου, τουλάχιστον ώς πρός τόν ἐντός τῆς Θείας Λειτουργίας γάμο. Δέν ἔχει νόημα τό κοινό ποτήριο, ἐφ' ὅσον οἱ νεόνυμφοι ἔχουν πῆδη μεταλάβει τῶν γωνοποιῶν μυστηρίων. Ἄς διατροπεῖ τό κοινό ποτήριο στήν ξεχωριστή τελετή τοῦ γάμου ώς σύμβολο ἐνόπιας τῶν νεονύμφων καὶ ώς ἔθιμο πού ἀνάγεται στήν ἐλληνορωμαϊκή ἀρχαιότητα].

Ἡ υιοθέτηση τῆς είσπηγήσεως τοῦ κ. Φουντούλη γιά τόν τράπο συνδέσεως τοῦ γάμου μέ τή Θεία Λειτουργία, δέν ἐπιμπύνει αἰσθητά τή διάρκεια Λειτουργίας-Γάμου, ιδίως ἃν τά μυστήρια τελεσθοῦν μέ κανονικό ρυθμό. Ἡ ἔνσταση δτὶ παραλείπονται οἱ δύο πρώτες ἐκτενεῖς εὐχές τοῦ γάμου δέν είναι σοβαρή. Οἱ εὐχές αὐτές καὶ μεταγενέστερες είναι καὶ τό κυριώτερο ἐπισκιάζουν τήν ἀρχαία καὶ καθαγιαστική εὐχή τοῦ γάμου «Ο Θεός ὁ ἄγιος, ὁ πλάσας...».

Ἡ σύνδεση τοῦ γάμου μέ τή Θεία Λειτουργία πέραν τοῦ ὅτι συνιστᾶ ἐπιστροφή στήν ἀρχαία ἐκκλησιαστική εὐχή τοῦ γάμου «Ο Θεός ὁ ἄγιος, ὁ πλάσας...».

Πρώτον, ἡ τελετουργία τοῦ γάμου ἐντός τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ ἡ κοινωνία τῶν νεονύμφων πού διατήροσαν τήν ἀγνότητά τους προσφέρουν θαυμάσια εὐκαρπία προβολῆς τῆς προγαμιαίας ἐγκράτειας σέ μιά ἐποχή πανσεξουαλισμοῦ. Ἐντονώτερο θά είναι αὐτό τό μήνυμα, ἃν τελοῦνται στή Θεία Λειτουργία ὁμαδικοί γάμοι ἀπό τόν ἐπίσκοπο πού θά ἀπευθύνει καὶ τό σχετικό παραινετικό λόγο.

Ο ΑΓΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ Ο ΚΑΠΠΑΔΟΚΗΣ ΚΑΙ Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΕΡΟΥΝΤΑ

Πρωτ. Ιωάννου Ιωάννη

Ο Άγιος Αρσένιος ο Καππαδόκης είχε την καταγωγή του από τό Κεφαλοχώρι Φάρασα της Καππαδοκίας, μιά περιοχή που βρίσκεται μεταξύ της Καισαρείας και των Αδάνων.

Γεννήθηκε τό 1840 από πλούσιους σέ άρετές γονεῖς τόν Ελευθέριο και τή Βαρβάρα και όνομάστηκε κατ' άρχην Θεόδωρος.

Σέ μικρή ήλικια έμεινε όρφανός μαζί μέ τόν άδελφό του Βλάσιο και μετά από μιά θαυματουργική διάσωση τού μικρού Θεόδωρου από βέβαιο πνιγμό στό κείμαρρο Έβκαστη αποφάσισαν και οι δύο νά άκολουθήσουν τόν δρόμο τού Θεοῦ. Ο Βλάσιος έγινε δάσκαλος της Βυζαντινής μουσικῆς και κατέληξε άργοτερα στήν Κωνσταντινούπολην. Ο δέ Θεόδωρος, μέ τή βοήθεια τῶν συγγενῶν του σπούδασε στή Σμύρνη μαθαίνοντας έκτός από τά Έλληνικά και Έκκλησιαστικά γράμματα, τά Αρμενικά, τά Τουρκικά και λίγα Γαλλικά.

Έγινε μοναχός σέ ήλικια 26 έτῶν στήν Ιερά Μονή τού Τιμίου Προδρόμου και πήρε τό όνομα Αρσένιος.

Όμως δέν πρόφθασε νά χαρεῖ τήν ήσυχία στό Μοναστήρι και διηρεύθηκε στό ιεροτονώντας τόν σέ διάκονο και μετά Αρχιμανδρίτη τόν ξεστείλε στό χωρίο του στά Φάρασα, γιά νά λειτουργεῖ και νά διδάσκει τά μικρά παιδιά άλλα και τούς μεγάλους.

Και έπειδή οι Τούρκοι είχαν ζωμένη τήν περιοχή γύρω γύρω, άναγκαστική νά λειτουργήσει κρυφό σχολείο στήν Έκκλησία της Παναγίας που ήταν λαξευμένη μέσα σέ ένα βράχο.

Δέν παρέλειπε ομως νά ένισχει τούς Χριστιανούς, νά τονώνει τό θρησκευτικό και έθνικό αίσθημα μέ διάφορες περιοδείες που έκανε στήν περιοχή. Οι Τούρκοι άφισαν νά τόν σέβονται άλλα και νά τόν φοβούνται. Γιατί ο Άγιος Αρσένιος, οταν κάποιος πήγαινε νά τού ζητήσει νά τόν βοηθήσει σέ ένα πρόβλημα ίνγειας που είχε δέν ρωτούσε άν είναι Τούρκος ή Χριστιανός άλλα θαυματουργούσε και γιά τούς δύο τό ίδιο. Αύτό είχε σάν άποικεσμα νά μένει άπειροπαστος στά καθίκοντά του άπεναντι στούς Χριστιανούς.

Και βέβαια, στά δύσκολα έκεινα κρόνια της Τουρκοκρατίας μέσα στά βάθη της Καππαδοκίας, δέν ήταν δυνατό νά βρεθεῖ γιατρός. Ο Άγιος πήρε τό χάρισμα τῶν θαυμάτων από τόν Θεό και ένεργούσε και σάν γιατρός τῶν ψυχῶν άλλα και τῶν σωμάτων τῶν ταλαιπωρημένων χριστιανῶν.

Τυφλοί, βωβοί, παράλυτοι και δαιμονισμένοι έβρισκαν καταφύγιο κοντά του. Όλους τούς έκανε καλά διαβάγοντας τήν κατάλληλη εύκη γιά τήν κάθε περίσταση. Εάν κάποιος ήταν και πνευματικά άρρωστος δέν τόν έκανε άμεσως καλά, άλλα άφού διόρθωνε πρώτα τήν ψυχή του, υστερα τού χάριζε και τή σωματική του ύγεια.

Παρ' οδό πού γούσσε μέσα στόν κόσμο δέν παρέλειπε νά έπιπεδεῖ και τά πνευματικά του, καλογερικά καθήκοντα. Έτσι δύο μέρες τῆς έβδομαδας, Τετάρτη και Παρασκευή έμενε έγκλειστος στό κελί του προσευκόμενος, χωρίς νά δέχεται κανένα. Έκείνες τίς μέρες άν άρρωστος κανείς, άρκούσε νά πάρει λίγο χώμα από τό κατώφλι και νά άλειψει τό πονεμένο μέρος και άμεσως γινόταν καλά.

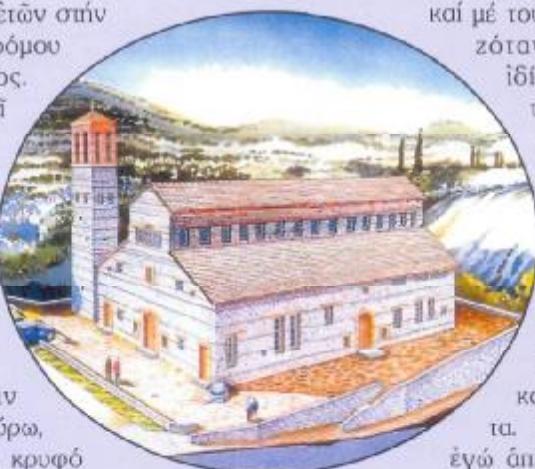
Παρ' άλλα αύτά ο Άγιος, ένω άγαπούσε τόν Θεό και τήν εἰκόνα Του, τόν άνθρωπο, και θυσιαζόταν γιά αύτόν, ήταν πολύ αύτορός μέ τόν έαυτό του και μέ τούς άλλους. Άλλοτε παρουσιάζοταν άξιθυμος και ίδιότροπος, ίδιως στής γυναικες γιά νά μήν τόν ένοχλουν συνεχῶς μέ πήν πολλή τους προθυμία νά τόν έξυπρετήσουν.

Όταν έπιμόνως τού πρότειναν νά γίνει Έπισκοπος έδειγε: Δέν βλέπετε πού είμαι ίδιότροπος και θυμόδης, Ο Έπισκοπος πρέπει νά είναι πράος. Και μήν βλέπετε καμά φορά πού γίνονται θάυματα. Είναι ο Χριστός πού ένεργει, έγώ άπλως υψώνω τά χέρια μου και Τόν παρακαλώ.

Ο Χατζεφέντης, οπως έλεγαν τόν Άγιο Αρσένιο οι Φαρασιώτες, είχε προφητέψει τόν διωγμό τους από τό χωρίο τους και τήν καταστροφή της Μικρᾶς Ασίας και τούς έδειγε όπι θά σκορπιστούν σέ διάφορα μέρη της Ελλάδας και όπι αύτός θά πεθάνει σέ ένα νησί μετά από σφάντα μέρες.

Έτσι και έγινε. Στής 14 Σεπτεμβρίου μετά από πολλές ταλαιπωρίες έφθασε μαζί μέ άλλους χωριανούς του στόν Πειραιά όπου έμειναν γιά τρεις βδομάδες στά σύρματα. Ακολούθως τούς μετέφεραν στήν Κέρκυρα όπου ο Άγιος, άρρωστος και ταλαιπωρημένος, κοιμίθηκε στό νοσοκομείο δίνοντας τής τελευταίες του νουθεσίες στόν φάλητο του, τόν Γέρο Πρόδρομο, στής 10 Νοεμβρίου τού 1924, σέ ήλικια 83 έτῶν.

Τό άστερι λοιπόν της Ανατολῆς βασίλεψε πιά στήν Ελλάδα στό χώμα της όποιας κατετέθη τό σεπτό του λείψανο. Η έκταφή τῶν λειψάνων τού Άγιου έγινε

τόν Όκτωβριο του 1958 ἀπό τὸν μακαριστὸν "Ἄγιο Γέροντα Παΐσιο καὶ μεταφέρθικαν καὶ ἀρχήν σπίν Τερά Μονὴ Σταμίου σπίν Κόνιτσα καὶ ἀκολούθως, τὸ 1970 στὸ Γυναικεῖο Τερά Ήσυχοστρίο τοῦ Ἀγίου Ιωάννου τοῦ Θεολόγου σπίν Σουρωτή τῆς Θεσσαλονίκης.

Ἄπο τὸν 10ηΝοεμβρίου 2001 ἔχουμε ἐδῶ σπίν Κυπερούνια τὸ ἴδιαίερο προνόμιο καὶ τὸν ζεκαριοῦ εὐλογίᾳ, σάν ιερά παρακαταθήκη, μέρος ἀπό τὸ σεπτὸ λείψανο τοῦ Ὅστον Πατρός. Τότε λείψανο διεκομίσθη σπίν κοινόποτα μας ἀπό τὸν Πανιερώτατο Μητροπολίτη μας κ.κ. Ἀθανάσιο ὁ ὅποιος τέλεσε ἀγιασμό στὸ χώρο ἀνεγέρσεως τῆς νέας μας Ἐκκλησίας ποὺ θά είναι ἀφιερωμένη στὸν Ἀγιο Ἀρσενίο τὸν Καππαδόκην. Μέχρι νὰ τελειώσει ἡ νέα μας Ἐκκλησία τὸ σεπτὸ λείψανο φυλάσσεται σπίν Τερά Ναό τῆς Ἀγίας Μαρίνας Κυπερούντας καὶ ἀποτελεῖ κέντρο προσευχῆς ἀλλά καὶ καταφυγῆς καὶ παρηγορίας γιά κάθε πονεμένο πού προσφεύγει σπίν κάρπη του.

Ἡ νέα μας Ἐκκλησία θά είναι σὲ ρυθμό πεντάκλιτης ξυλόστεγης Βασιλικῆς. Τάτη κλίτη θά είναι ἐσωτερικά, ἐνῶ τὰ ἄλλα δύο περιμετρικά μέσα στὸ χώρο τῆς Ἐκκλησίας καλυμμένα γιά σκοπούς λιτανευστῆς τῶν Ἀγίων Εἰκόνων σὲ κειμωνιάτικες μέρες. Αὐτά τὰ δύο κλίτη θά καταλήγουν στὸ ἀνατολικό τους ἄκρο σὲ δύο μικρά παρεκκλήσια πού θά κροσμοποιοῦνται γιά μικρούς Ἐσπερινούς. Ἀπόδειπνα

καὶ Ἐξομολογίσεις.

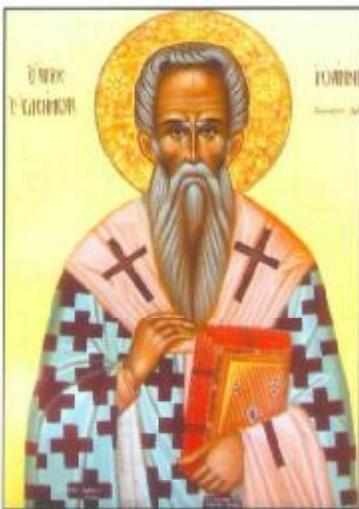
Μέ τὸν προτροπή καὶ τὶς εὐλογίες τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Ἀθανάσιου ἀποφασίσαμε νά διώσουμε σπίν νέα μας Ἐκκλησία τὸ δνομα τοῦ Ἀγίου Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου γιά τους ἔξης λάγους:

α. Θά είναι ἡ πρώτη μεγάλη Ἐκκλησία σπίν Κύπρο με τὸ δνομα τοῦ Ἀγίου Ἀρσενίου καὶ θά ἐκτίθεται σ' αὐτὸν τεμάχιο τοῦ ιεροῦ λειψάνου του Ἀγίου γιά προσκύνηση.

β. Γιά νά τιμήσουμε ἓνα σύγχρονο Ἀγιο (+1924) καὶ νά διαφανεῖ ὅτι καὶ σπίν ἐποχή μας μπορεῖ κάποιος νά γίνει Ἀγιος καὶ

γ. Ὁ Ἀγιος σοῦσε καὶ θαυματουργοῦσε μέσα στὰ δύσκολα χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας, ἐμψύχωνε καὶ δυνάμωνε τοὺς Χριστιανούς, ἐνιωσε τὸν πόνο τοῦ ξεριζωμοῦ καὶ τῆς προσφυγῆς καὶ ἔτσι θά προστατεύει καὶ θά παρηγορεῖ καὶ ἐμᾶς ὅσο θά ἀντιμετωπίσουμε τὶς τουρκικές ἀπειλές.

Τά τελευταῖα χρόνια πολλά θαυμαστά γεγονότα, θαύματα καὶ ἐμφανίσεις ἐπιτελοῦνται σπίν περιοχή μας καὶ ἀλλοῦ πρός Δόξα Κυρίου καὶ πρός ἔνδειξη καὶ παραδειγματισμό ὅτι καὶ σπίν ἐποχή μας μποροῦν νά ὑπάρξουν Ἀγιοι, φτάνει νά ὑπάρχει θέληση, πίστη καὶ εὐλάβεια, ἀφοσίωση σπίν λειπουργική καὶ ἀσκητική ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ μετοχή σπίν κάρπη τοῦ Δωρεοδότου Χριστοῦ.

Ἡ δύναμις τῶν μνημοσύνων

"Ἐναν καιρό ἦταν ἀρρώστεια σπίν Ἀλεξάνδρεια καὶ ὁ Ἀγιος ἐπήγαινε μόνος του καὶ ἐπισκεπτόταν τοὺς ἀσθενεῖς. Ἐνεταφίασε τοὺς νεκρούς καὶ ἔκανε μνημόσυνα γιά τὴν ἀνάπauσi τῶν ψυχῶν των, λέγοντας, ὅτι πολὺ ὠφελοῦν οἱ λει-

τουργίες καὶ οἱ προσευχές, ὅχι μόνον τοὺς νεκρούς, ἀλλά καὶ τοὺς ζωντανούς. Γιά νά τοὺς πείσῃ δέ ἀκόμη περισσότερο τοὺς διηγήθηκε τὸ ἔξης περιστατικό: "Οἱ Πέρυες είχαν αἰχμαλωίσει κάποιον Κύπριο καὶ οἱ συγγενεῖς του τὸν ἐνόμιζαν γιά νεκρό. Τοῦ ἔκαναν λοιπόν μνημόσυνα σύμφωνα μέ τὸν συντίθεια. Μετά ὅμως ἀπό τέσσερα χρόνια ὁ ἀνθρωπος αὐτός ἐπέστρεψε καὶ ἔμαθε, ὅτι τοῦ ἔκαναν μνημόσυνα. Καὶ αὐτός τότε τοὺς διηγήθηκε, ὅτι κάθε φορά, πού ἔκαναν αὐτοὶ μνημόσυνο, παρουσιαζόταν ἔνας πολὺ ὠραῖος ἀνθρωπος μπροστά του. Κάποια δέ ἡμέρα τοῦ ἔλυσε πίν ἀλυσίδα καὶ τὸν ἐλευθέρωσε καὶ ἀμέσως ἐξαφανίστηκε. Αὐτά ἔλεγε ὁ Ἀγιος γιά

νά δείξῃ πόσην μεγάλην ὠφέλειαν παίρνουν ἀπό τὶς λειπουργίες καὶ τὰ μνημόσυνα οἱ ψυχές τῶν νεκρῶν. Μέ τέτοια διηγήματα ἔκανε ὁ Ἀγιος πολλούς νά δίδουν κάρπην ἐλεημοσύνης τὰ ὑπάρχοντά τους.

Ο συκοφαντημένος Μοναχός

Κάποια μέρα κατίγγειλαν στὸν Ἀγιο, ὅτι ἔνας μοναχός είχε μαζί του μιά ὥραιόιαν κόρη. Τότε διέταξε νά τοὺς rίξουν σπίν φυλακή, ἀφοῦ προγομένως τοὺς δείρουν καὶ τοὺς δύο. Σιών ὅμως ὁ Ἀγιος είδε ἔναν μοναχό νά τοῦ δείχνει τὶς πληγές του. Τότε κατάλαβε, ὅτι ἦταν ἐκεῖνος, πού τὴν προγούμενη τὸν είχε rίξει σπίν φυλακή.

Κάλεσε λοιπόν τὸν μοναχό καὶ τοῦ εἶπε νά γυμνωθῇ ἀπό τὴν μέσην καὶ πάνω γιά νά iδη τὶς πληγές του. Κάπως ὅμως ἔγινε καὶ ἡ λωρίδα του κόπικε καὶ ιότε ἔπεισαν ὅλα τὰ ροῦχα του καὶ διαπιστώθηκε, ὅτι ὁ μοναχός ἦταν εύνουχος. "Οταν είδε ὁ Ἀγιος, ὅτι ὁ Μοναχός είχε πέσει θύμα συκοφαντίας καὶ κατάλαβε πίν ἀδικία ὅπου είχε κάνει, ἔπεισε σπίν πόδια τοῦ μοναχοῦ καὶ zποτοῦσε νά τὸν συγχωρέση. Τοῦ διηγήθηκε τότε ὁ μοναχός, ὅτι ἡ κοπέλλα αὐτὴ ἦταν Ἐβραία καὶ τὸν είχε παρακαλέσει νά πάρη μαζί του καὶ νά τὴν κάνη Χριστιανή. Ἐκτοτε ὁ Πατριάρχης είκε μεγαλύτερη εὐλάβεια γιά τοὺς μοναχούς, καὶ δέν πίστευε εύκολα τὶς κακόβουλες συκοφαντίες.

Η ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΤΑ ΤΟ'

κ. Νίτσας Μουκταρούδη, Θεολόγου

«Μεγάλη και γενναία τῆς ἐλεημοσύνης ἡ δύναμις,
εἶναι ἡ βασιλίοος τῶν ἀρετῶν μὲ τὸν μεγάλον παρροσίαν» Ι.Χρυσοστόμου

Ἡ ζωὴ τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας στηρίζεται σπίν εἰναι προσφορά ἀγάπης καὶ ἐλέους "καὶ εἰκόνα" τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὁποίου ὅλη ἡ ζωὴ εἶναι προσφορά ἐλέους-ἐλεημοσύνης: «Διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ιώμενος». Δέν πρόσφερε μόνο εὐεργεσίες, θαύματα καὶ ιάματα στὸν κόσμο, ἀλλὰ τὸν ἴδιο τὸν Ἐαυτό Του «βρῶσιν καὶ πόσιν».

"Οσοι Τόν ἀγάπησαν-ὅλοι οἱ "Ἄγιοι"- τὸν μιμήθηκαν. Στόν κάρο τῆς καρδιᾶς τους είχαν περικλείσει ὅλο τὸν κόσμο. Αὐτό φαίνεται τόσο στὴ διδασκαλία τους, ὅσο καὶ στὸ παράδειγμά τους. Ἡ φιλοθεῖα τους ἔκτείνεται καὶ σὲ φιλανθρωπία.

"Απὸ τὸν Κ. Διαθήκη καὶ μάλιστα στὶς «Πράξεις τῶν Ἀποστόλων» βλέπομε ὅτι κάθε κίνηση τῶν πιστῶν εἶναι ἐκδίλωση-ξεχείλισμα «ἐλεήμονος καρδίας», σκέσεως καὶ κοινωνίας πρός τὸν κάθε ἄνθρωπο.

Δέν γίνεται ἡ ἐλεημοσύνη κατά παραγγελία. Είναι πηγή, βίωμα. "Οσον ὁ ἄνθρωπος μέ τὸν ἀσκοπό του ὑπερβαίνει τὴ φιλαυτία του καὶ καταργεῖ σπί τῷ τοῦ «τὸ ἐμόν καὶ τὸ σόν» ὅπως λέγει ὁ χρυσολόγος πατέρας, τόσο περικλείει μέσα σπί ἀγάπη του ὅλους τοὺς ἄνθρωπους.

"Απὸ τοὺς Ἅγιους πατέρες - τὸν Χρυσόστομο, τὸν Μ. Βασιλείο, τὸν Γρηγόριο τὸν Θεολόγο, τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Ἐλεήμονα, ἀπὸ τὴ «Φιλοκαλία», τὸ «Γεροντικό», τοὺς ἀσκοπές πατέρες, τοὺς Ἅγιους ἐπισκόπους καὶ ὅλη τὴ κορεία τῶν Ἅγιων, παίρνομε «ὑλικό» στὸ ὅποιο θά δοῦμε πίν πλούσια ἀγάπη, γιά νά νοιώσουμε ἐλεύχο γιατί εἴμαστε τόσο φίλαυτοι καὶ φειδωλοί στὸ ἔργο τῆς ἐλεημοσύνης μας.

"Ο Ἅγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, σ' ὅλες τὶς ὄμιλίες του πλέκει ὑμνους σπί μεγάλη αὐτὴ ἀρετή καὶ προτρέπει τοὺς ἄνθρωπους νά κάνουν ἐλεημοσύνη. Ἐνῷ ἀσκολεῖται μέ ἀλλὰ θέματα στὸ τέλος κάνει τέτοια προσταρμογή, ἀστε τὸ ἀνατρεφθεῖ καὶ νά καταλήξει σπίν ἐλεημοσύνη. Ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὸν ἔξορία καθοδηγεῖ τὰ πνευματικά του παιδιά νά ἐργάζονται, ἀκόμα καὶ σκληρά γιά νά ἀσκοῦν ἐλεημοσύνη (π.χ. ἐπιστολές πρός τὸ διακόνισσα Ὁλυμπιάδα). Ἐπειδή ξέρει πόσο «μακάριον ἔστι διδόναι μᾶλλον ἢ λαμβάνειν» δέν θέλει νά μείνει κανένας ἔξω ἀπό τὴ μακαριότητα αὐτῆς.

"Απὸ τὴ διδασκαλία του βλέπομε τὸν πεποίθηση ὅτι «μικρά δίδομεν καὶ μεγάλα ἀξιούμεθα» καὶ ἀκόμη ὅτι «ἡ δύναμις τῆς ἐλεημοσύνης καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον ἀπομακρύνει ὅπως π.χ. σπίν περίπιση τῆς Ἅγιας Ταβιθᾶς τῆς ἐλεήμονος πού δι κῆρες καὶ οἱ πονεμένοι ἔδειχναν τὰ ἔργα της, πού τοὺς πρόσφερε, καὶ ὁ Ἀπ. Πέτρος συγκινήθηκε καὶ πίν ἀνέστησε.

"Ἡ κοινωνία μετά τῶν ἀδελφῶν είναι ζωὴ, ὁ ἀτομισμός καὶ ἡ φιλαυτία θάνατος. Ὡς Ἀρκιεπίσκοπος τῆς Βασιλευούστης πωλοῦσε τὰ ἀφιερώματα τῶν ναῶν, γιά νά συντρίσει τοὺς πτωχούς καὶ ἐλεύγε: «Ἀν θέλωμεν νά τιμήσωμεν τὸν Χριστόν, ὅπως Λύτος θέλει, νά καταναλώσομε τὸν πλούτο μας στοὺς πτωχούς. Δέν ἔχει ὁ Θεός ἀνάγκη ἀπό κρυστά σκεύην, ἀλλὰ ἀπό ψυχές κρυστάς. Ὄταν ντύνεις τὸν θηλβόμενο ἀδελφό σου ἀντί νά στολίζεις τὸ σπίτι σου, αὐτὸ σέ καθαρίζει ἀπό ἀμαρτίες». Καὶ ἀλλοῦ λέγει: «Θέλεις νά τιμήσεις τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ; Μήν τὸ ἀφήσεις γυμνό (τοὺς ἀδελφούς σου). Ἐδῶ βρίσκεται ἡ οὐσία τῆς ἐλεημοσύνης ὅπι ὁ καθένας είναι μέλος τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ.

Μιά σπουδαία συμβουλὴ τοῦ Ἅγ. Ἰωάννη σπίν περίπιση πού προφασιγόμαστε, ὅτι φυλάγομε θησαυρούς γιά τὰ παιδιά μας καὶ γιά αὐτὸ δέν προσφέρομε ἐλεημοσύνη, εἶναι ἡ ἔξης: «Δῶσε στὰ παιδιά σου αὐτὸ τὸ χρεώγραφο (πίν ἐλεημοσύνη σου) καὶ ἀφοσε τὸν Θεό νά είναι ὀφειλέτης σ' αὐτά». Ὁ Θεός είναι ὁ καλύτερος γιά νά ἀποδώσει τὰ «δανεικά» στὰ παιδιά σου. Αὐτὸ πού ρυθμίζει τὰ πάντα σπί τῷ τοῦ Ἅγ. Ἰωάννη, ἀλλὰ καὶ δῆλων τῶν Ἅγιων είναι ἡ σκέση μέ τὸν Θεό καὶ τὸν ἄνθρωπο-ἀδελφό.

"Απὸ τὸν Ἅγ. Γρηγόριο τὸν Θεολόγο μαθαίνουμε τρόπους προσφορᾶς τῆς ἐλεημοσύνης. «Κανένας λογικός ἄνθρωπος, δέν θά σέ κατακρίνει, γιατί δέν τρέφεις τοὺς πτωχούς μέ πολυτελῆ φαγητά, ἀλλὰ θά σέ ἐπικρίνουν ἀν δέν παραθέσεις ἄρτο καὶ νερό, ἐφ' ὅσον μπορεῖς».

«Ἀν δῶσατε τροφή σέ πτωχούς, ἀν φιλοξενήσατε, ἀν νίψατε πόδια Ἅγιων, ἀν ἀναπαύσατε, κατά τὸ δυνατό, κάποιους λειτουργούς τοῦ θυσιαστρίου, ὅλα γίνονται γιά κάρη τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστός τὰ δέχεται γιά τὸν Ἐαυτό Του. Μή περιφρονήσεις τὸν δικό σου Λάζαρο ἐδῶ, γιά νά μήν σέ κατανπίσῃ ὡς τὸν πλούσιο πού βρισκόταν σπίν ἀπέναντι πλευρά». Καὶ σέ ἀλλο σημείο συνεχίζει: «Μή διώξεις πτωχό ἐσύ πού ἔγινες πλούσιος ἀπό τὸν Θεό.... Μήν ἔξευτελίσεις ξένοι, γιά τὸν ὅποιο ὁ Χριστός ξενιτεύθηκε, γιά τὸν ὅποιο ὅλοι μας εἴμαστε ξένοι καὶ παρεπίδημοι γιά νά μήν ἀποξενωθεῖς

ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ἀπό τὸν παράδεισο... Συγχώρεσε ἐσύ πού ἔχεις συγχωρεθεῖ, ἐλέποσε ἐσύ πού ἔχεις ἐλεηθεῖ. Ἀπόκτησε μὲ τὸν ἀγάπην σου πρός τοὺς ἄνθρωπούς τὸν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ὃσο ἔχεις ἀκόμη καιρό.

Είναι τόσο πολύπλευρη ἡ προσφορά τῆς ἐλεημοσύνης, πού βλέπομε στὴν ζωὴν τῶν Ἅγ. Πατέρων νά ἐκφράζεται μὲ ποικίλες μορφές. Ὁ Μ. Βασιλειος ίδρυε τὴν «Βασιλειάδα», τὸ Θησαυροφυλάκιο τῶν πλουσίων, ὅπως χαρακτηρίστηκε, γιατὶ σ' αὐτὸν καταθέτουν ὅλοι οἱ πιστοὶ τῆς οἰκονομίες τους χάριν τῶν πονεμένων. Ἄν, λέγει ὁ Ἅγ. Πατέρας, «ἐπιδείξεις καρπὸν προσφορᾶς-εὐποίησ- γιὰ τὸν ἑαυτό σου συγκεντρώνεις πλοῦτο, γιατὶ οἱ δωρεές ἐπιστρέφονται σ' αὐτοὺς πού δίδουν».

Ο Ἅγιος Σαμψών ὁ Ξενοδόχος, ὥφιερώνει τὴν ζωὴν του φιλοξενώντας ὅποιον είκεν ἀνάγκη.

Ο Ἅγιος Παυλίνος ὁ ἐπίσκοπος, μή ἔχοντας ἄλλα χρήματα γιὰ νά ἐλευθερώσει αἰχμαλώτους, πωλεῖ τὸν ἑαυτό του καὶ ἐλευθερώνει τὸ παιδί μιᾶς κήρας.

Ο Ἅγιος Σεραπίων ὁ Σινδόνιος ἔδωσε τὰ ροῦχα του κι' ἔμεινε γυμνός καὶ σταν τὸν ρωτοῦσαν: Ποιός σέ γύμνωσε Ἀββά; ἔδειξε τὸ Εὐαγγέλιο - Αὐτό ἀπάντησε, χωρὶς νά διστάσει νά δώσει ἀκόμα καὶ τὸ Εὐαγγέλιο, σταν δέν είχε τίποτε ἄλλο νά δώσει.

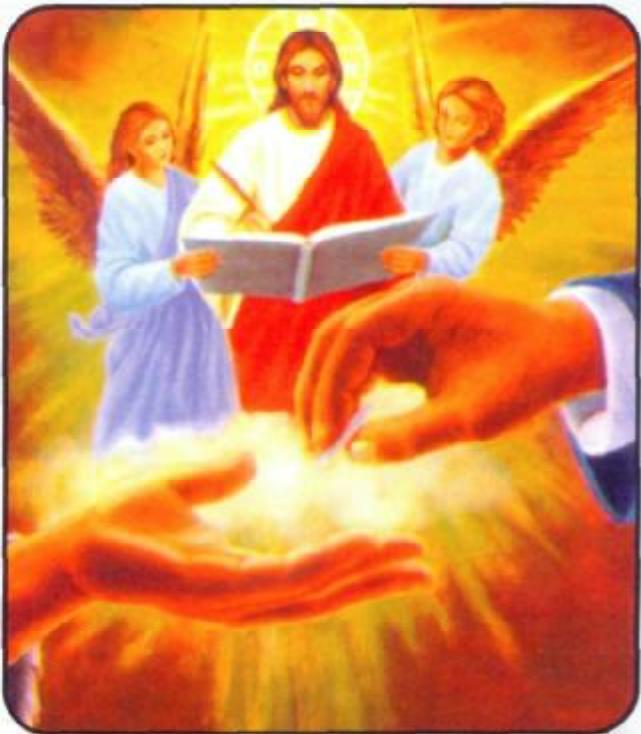
Ἐκεῖνος ὅμως πού συγκέντρωσε ὅλες τῆς μορφές τῆς ἀρετῆς αὐτῆς είναι ὁ Ἅγιος Ἰωάννης, πού ἡ ἐκκλησία τοῦ χάρισε καὶ τὸν προσωνυμία «Ἐλεήμων».

Ἀπ' αὐτῶν τὸν Ἅγιο πού είναι καὶ ὁ πολιούχος τῆς πόλεως μας παίρνομε τὸ μάθημα ὅτι ὅσο δίνουμε τόσο κερδίζομε.

Οταν ὁ Θεός τὸν κάλεσε νά ποιμάνει τὸν Ἐκκλησία τῆς Ἀλεξάνδρειας σήπτας πρῶτα νά γράψουν ὅλους τοὺς «κυρίους» του. Ἐπειδὴ δέν κατάλαβαν τί ἐννοοῦσε, τοὺς ἔξηγοσε ὅτι αὐτοὶ είναι οἱ πτωχοί καὶ πονεμένοι. Μαζεύτικαν ἐπτάμιστη χιλιάδες. Ἀφοῦ τούς φρόνισε ὅλους τότε ἀνέβηκε στὸν θρόνο. Ἡ σκέψη του καὶ ἡ πίστη του ἦταν ὅτι δέν μπορεῖ νά ἀναπαύεται ὁ πιστός, ἂν δέν ἀναπαύσει τοὺς ἀδελφούς του. Ὁχι μόνο ἡ Ἀλεξάνδρεια, ἄλλα καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἄλλα μέρη γνώρισαν τὸν προσφορά του. Ἀπό τὸ πλῆθος τῶν ἐκπλοκτικῶν περιστατικῶν πού ἀναφέρονται στὴ διδασκαλία καὶ τὴν ζωὴν του σάν δεῖγμα τῆς ἐλεημοσύνης του, ἀναφέρομε τὸ ἔχης περιστατικό πού δείχνει ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη δέν περιορίζεται στὰ ὑλικά, ἄλλα ἐπεκτείνεται καὶ στὰ πνευματικά πού προσφέρουν τὸν αἰώνια σωτηρία καὶ ὅχι μόνο τὸν προσωρινὸν συντήροση. Οταν ἦλθε στὸν Κύπρο, λίγο πρὶν κοιμηθεῖ, μιὰ γυναίκα μέ πολλά δάκρυα ἔρχεται νά συγκωρηθεῖ γιὰ ἔνα βαρύτατο ἀμάρτυμα πού δέν είναι δυνατό οὐτε νά τὸ πεῖ ἡ ἴδια. Ὁ Ἅγιος τὸν προτρέπει νά τὸ δώσει ἀφοῦ τὸ γράψει καὶ τὸ σφραγίσει μάντη της. Ὁμως ὁ Ἅγιος ἀφοῦ τὸ πῆρε κοιμήθηκε, ἐνῶ ἡ γυναίκα ἔλειπε καὶ δέν ηὔπει τὸ συγχώρεση. Οιαν ἔμαθε γιὰ τὸν κοιμητὸν τοῦ τόσο πόνεσε πού γιὰ τρεῖς μέρες ἔκλαιγε ἀσταμάτη καὶ παρακαλοῦσε τὸν Ἅγιο πάνω ἀπό τὸν τάφο του. Τότε ἔγινε κάπι τὸ θαυμαστό: Ὁ Ἅγιος βγῆκε ἀπό τὸν τάφο καὶ τὸν παρηγόρησε λέγοντάς της, ὅτι τὰ δάκρυα τῆς ἔβρεξαν τὰ ροῦχα του μέσα στὸν τάφο καὶ τῆς δίνει τὸ σφραγισμένο γράμμα, ὅπως τὸ σφράγισε ἡ ἴδια. Οταν τὸ ἀνοιξε, τὸ μέν ἀμάρτυμα τῆς ἦταν σβοσμένο, ἔγραψε δέ τὰ ἔχης: Χάριν τοῦ Ἰωάννη τοῦ δούλου μου σοῦ ἔχει σβοστεῖ ἡ ἀμαρτία.

Ο Θεός ἐπιβεβαίωσε τὸν ἀξία τῆς προσφορᾶς τοῦ Ἅγ. Ἰωάννη. Οταν κοιμήθηκε στὸν Κύπρο, κάποιος πού σοῦσε στὸν Ἀλεξάνδρεια εἶδε σέ ὅραμα ὅλους τοὺς πτωχούς καὶ ὄρφανά καὶ κῆρες νά βαστοῦν ἐλαιοκλαδα καὶ νά συνοδεύουν τὸν Πατριάρχη στὸν Ἐκκλησία.

Μέ ὅλα αὐτά τὰ κατορθώματα τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ ἡς προβληματιστοῦμε κι' ἔμεῖς, ἔχοντας ὑπόψη καὶ τὸν λόγο τοῦ Ἅπ. Παύλου ὅτι «αὐτός πού σπέρνει μὲ εὐλογίες, μὲ εὐλογία Θά Θερίσει» καὶ ὅτι «ἴδαρόν δότων ἀγαπᾶ ὁ Θεός».

"ΠΟΝΕΜΕΝΗ ΠΑΤΡΙΔΑ"

(ΜΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΑΤΗΝ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΗ ΓΗ ΜΑΣ)

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΑΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

Μνήμη πατρίδας τά δόσα γίπσαμε τό βράδυ της Τετάρτης 11 Σεπτεμβρίου στό Παπίκειο Δημοτικό Θέατρο, στήν έκδήλωση πού δργάνωσε ή Ιερά Μητρόπολη μας μέ τίτλο "Πονεμένη Πατρίδα". Τά έσοδα πής έκδήλωσης ήταν γιά ένισχυση του Ταμείου Φιλανθρωπίας της Μητρόπολης, στά όποιο προϊσταται ο Αρχιμ. Ιωσάκ. Τήν έκδήλωσή μας τίμπαν μέ πήν παρουσία τους ο Μητροπολίτης μας και ο συμπολίτης μας, Μητροπολίτης Κέννας κ. Μακάριος, δημοσίες βουλευτές της πόλεως μας και έκπροσωποι τών σωμάτων της άστυνομίας, του στρατού και του ναυτικού. Στήν έκδήλωση διαβάστηκαν χαιρετισμοί του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ούρανιου Ιωαννίδην και του Δημάρχου της πόλεως μας κ. Δημήτρη Κοντίδην. Συγιανητική ήταν και ή παρουσία του κόσμου, πού άθροιά ήταν ή προσεύλεσή του, πού μέ πατριωτικό παλμό σιγοτραγουδούσε και αύτός γιά πήν πονεμένη πατρίδα του.

Πόνευε ή ψυχή στήν ιερή θύμποι της άγαπημένης γῆς του βφρᾶ πού έτιση άναπαντεχα τό καλοκαίρι του '74 μοιράστηκε τό νησί μας στά δυό. Πώς νά ξεκάσω πατρίδα πώς είσαι μισή;

Έστω κι άν διαβῆκαν 28 χρόνια άπό σήμερα οι σκλαβωμένοι μας τόποι δέν σάλεψαν ούτε έκαστο άπό τήν καρδιά μας. Μείναν μέσα της ριζωμένοι, γιατί ένας άγνοούμενος πατέρας ή άδελφός τους φύτεψε στά κατάβαθά της και γιατί μιά δράκα άπροσκύνητοι, οι έγκλωβισμένοι μας, κρατούντε ψηλά τή σημαία του άγωνα, τή σημαία του Χριστού, πού ποτέ δέν μᾶς ξέχασε.

Τά έπιλεψμένα ζωντανά τραγούδια πού τραγούδησαν οι Λουκάς, Ιωσήφ, Λιάνα, Γεωργία και Εύαγόρας και τά έξαιρετικά συνδετικά κείμενα, πού έγραψε και παρουσίασε ή πρεσβυτέρα Κυριακή Μιχαηλίδου, σκόρπισαν ρίγη συγκίνησης άλλα και άτσάλωσαν τή θέληση γιά έπιστροφή και λευτεριά τών κατεχομένων έδαφών μας.

Σήν Σαλαμίνα τά άγάλματα ντυμένα τήν άφθαρσία έμποδίζουν τίς μνήμες νά ξεθωριάσουν...

Ο Χρυσοσάπτρας της Ακανθούς κι' ή Παναγία της Λύστης δίνουν ύπόσταση στήν έλπιδα και πήν άπαντοχή.

Κι' ο Πενταδάκτυλος, τό βουνό της άπαντοχής, τό σύμβολο της έγκαρτέρησης, ή κορυφογραμμή της έλπιδας κρατά σφικτά μέσα στή σφιγμένη παλάμη του, της ψυχής πή δύναμη και της καρδιᾶς πήν ύπομονή.

Μέσα άπό τά τραγούδια και τά κείμενα άγναντέψαμε ξανά τά ψηλούκα άκρογιάλια της Κερύνειας. Μυρίσαμε τό άρωμα τών λεμονανθών της Μόρφου. Ξανακόψαμε τά κυκλάμινα της Λάμπουσας και της Καντάρας. Σιγοτραγουδήσαμε τού ήλιου πήν άνατολή πάνω άπό τή βαρωσιώτικη θάλασσα.

Στήν Ακαίων άκτη, πήν Καρπασία μας, άκούσαμε τό φλοιούβο νά σιγοψιθυρίζει άδιάκοπα τή γλώσσα του Όμρου και διακρίναμε στούς άμμολοφους του Τεύκρου τά παιμάται.

Έσμιξε ή μνήμη μέ πήν άπαντοχή. Δέν ξεχνούμε τή σκλαβωμένη μας γῆ. Δέν είναι γιά τους βάρβαρους ή άμορφη μικρή πατρίδα. Δέν τους χαρίζουμε τούτη τή γῆ. Είναι δική μας. Μᾶς άνηκει.

Λογαριάσσατε λάθος μέ τό νοῦ σας έμποροι, δέν μετριέται πατρίδα λευτεριά μέ τόν πήκυ.

Η άμορφη μας έκδήλωση έκλεισε μέ τό τραγούδι "Καρτερούμε μέρα νύκτα".

Έληίσουμε και καριερούμε διι θά ξημερώσει ή μέρα έκεινη ή μεγάλη και έπιφανής πού ο πονεμένος μας λαός θά δεῖ νά φέγγει στό γαλάζιο ούρανό μας τό φῶς της έλευθερίας και τή γαλανόλευκη νά κυματίζει άπό πήν Πάφο μέχρι τόν Απ. Ανδρέα και άπό τήν Κερύνεια μέχρι τήν Αρμόχωστο.

Η Έλληνική ψυχή της Κύπρου δέν λυγά. Κι' ο λαός της καρτερά μέρα και νύκτα Θόρθει ή μέρα τήν λευτεριάς. Γλυκοκαράζει μυστικά.

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ СТН КУПРО

Τό μονοστήρι τῆς Παναγίας τῆς Ἀμωμοῦς, βρίσκεται στά δεξιά τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Κούρη σέ μικρό λοφίσκο. Ἡ θρυστή του ἀνάγεται στὸν περίοδο τῶν Ἀραβικῶν ἐπιδρομῶν, ὅπου πολλοί μοναχοί ἤλθαν στὸν Κύπρο, γιά ν' ἀποφύγουν τῆς σφαγές τῶν Περσῶν πού είλαν εἰσβάλει στοὺς Ἅγιους Τόπους. Μέ πίν ἔναρξη ὅμως τῶν πειρατειῶν τῶν ἄραβων στά παραλιακά μοναστήρια τῆς Κύπρου, οἱ μοναχοί ἀναζήτησαν ἀσφαλέστερους χώρους στό ἐστωτερικό τοῦ νησιοῦ.

Τό μοναστήρι τῆς Ἀμασγούς είναι άφιερωμένο στην Παναγία μας καὶ γιορτάζει κατά τή γιορτή τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου. Τό ἐπώνυμο Ἀμασγοῦ δικαιολογεῖται μέ δύο ἔκδοκες. α) Ὄτι ἡ εἰκόνα μεταφέρθηκε κατά πίν περίοδο τῆς εἰκονομαχίας ἀπό τή Δαμασκό, ἀπό τό μεγάλο μοναστήρι τῆς Σείδαναγιας, καὶ ὠνομάσθηκε τῆς Δαμασκοῦ, καὶ μετά τή φθορά τοῦ δ ἔγινε ἀμασκοῦ ἡ ἀμασγοῦ.

β) Ἀλλοὶ ἐκδοκή εἶναι δι τοι πολλοὶ χριστιανοὶ ἐπιστέπονται τὸ μοναστήρι, ὅταν πάσχουν ἀπό ἀρρώστειες τῶν ματιῶν. Ἐτι πιθανόν νά ἐπεκλήθη ἡ Παναγία ἡ Ὁμαδιγοῦ (σῆμα = μάτι ἡ κυπριακή διάλεκτο ἀμφάτι) καὶ ἔγινε ἡ Ἀμασιγοῦ.

Μετά τά òσα ἔχουμε ὀναφέρει γί-
νεται φωνερόν ὅτι τό Μοναστήρι
πρέπει νά ἔχει ίδρυθει περί τόν 11ου αι. Τούτῳ ἐπιβε-
βαιώνεται ἀπό τοιχογραφίες πού ιστοροῦνται σ' αὐτό
τούν 12ου αι. Τέτοιες είναι τού "Άγιου Σπυρίδωνος
σπίν ἀψίδα τού ἱεροῦ καὶ οἱ "Άγιοι "Αθανάσιος ὁ Πε-
νταπτοκονίτης, ὁ "Αθιανάσιος "Αλεξανδρείας καὶ μιά μι-
σοκατεύτηραιμένη μορφή σπίν κόγχη τού διακονικού.

Ποιός είναι ο ιδρυτής της Μονῆς δέν γνωρίζομε, έκεινο πού είμαστε βέβαιοι είναι ότι ο ναός ο οποίος σώζεται σήμερα είναι ἀποτέλεσμα πολλῶν μετασκευῶν.

Ο ναός είναι μονόκλιπος καμαροσκέπαστος μέ καμάρα δύσκορυφη, πού στρίζεται αέ τόξα πού έχουν ισχυρούς έσωτερικούς παραστάθες, προσαρτισμένους δυδ στό βρέμει καί δυδ στό νότιο τού ναού. Τίν καμαροσκέπαστη όροφη καλύπτει δευτερη ξύλινη διρρικη ωτέη μέ ύγιινη φωτιά κεραμίδια.

Οι διαστάσεις του ναού είναι 7.70×5.65 μέτρα.
 Άπο τόν ἀρχικό ναό σώζονται μεγάλα τμήματα του ἀνατολικοῦ τοίχου καὶ τῆς ἀψίδας τοῦ Ἱεροῦ, καθὼς καὶ καμπλότερα τμήματα τοῦ βθρείου καὶ τοῦ νοιίου τοίχου.
 Ο πρῶτος αὐτός ναός κτίστηκε τά τέλη τοῦ 11ου αι.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ
ΔΑΜΑΣΚΟΥΣ

Zacharia Papadopoulos - Theologou

Ο ομηρινός όμως ναός κτίστηκε ἀργότερα και ἀγιογράφηθηκε. Τὸν 16ον αἰ. προστέθηκαν στὸ ἑσωτερικὸ τοῦ ναοῦ δύο ἐυωτερικά τόξα γιά σπίριξη τῆς στέγης τὰ ὅποια κάλυψαν καὶ μέρος τῶν τοιχογραφῶν πού διακοσμοῦσαν τὸν καμάρα. Τὸν ιδια ἔποκή κλείσθηκε τὸ τρίλοβο παράθυρο στὸ βόρειο τοῖχο καὶ ἀνοίκθηκαν οἱ δύο θύρες τοῦ ναοῦ, μᾶς στὰ βόρεια καὶ μᾶς στὰ δυτικά, πού ὑπάρχουν μέχρι σήμερα. Τότε κλείσθηκε καὶ ἡ νότια θύρα τοῦ ναοῦ. Οἱ σκηνές πού κοσμοῦν τὸν καμάρα τοῦ ναοῦ εἶναι ἑργα τοῦ 12ου καὶ 13ου αἰ. Τέτοιες εἶναι ὁ Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου, ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ, ἡ Βάπτιση, ἡ Μεταμόρφωσις, ἡ Βαΐοφόρος, ἡ Σταύρωσις καὶ ἡ Ἀνάστασις. Σχετικά σὲ καλὴ κατάσταση σώθηκαν ἡ Ὑπαπαντή τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ Πεντηκοστή. Ἀλλες τοιχογραφίες ἀναφέρονται στοὺς Εὐαγγελιστές καὶ στοὺς Κυπρίους Ἅγιους: Ἐπαφρῷ, Φιλέγρῳ, Ζήνωνα καὶ ἄλλους. Ἐπίσης ιστορούνται ὑμνογράφοι Ιωάννης ὁ Δαμασκηνός, Κοσμάς ὁ μελωδός καὶ Ἰαστήρ ὁ ὑμνογράφος. Τὸν 14ον αἰ. προστέθηκαν καὶ ἀλλες τοιχογραφίες ὥπως ἡ Πλατυτέρα, ἡ κοινωνία τῶν Ἀποστόλων, οἱ Ἱεράρχες κόκλω τῆς Ἁγίας Τριπέζης καὶ τοιχογραφίες διαφόρων Ἅγιων. Τό μοναστήρι τῆς Ἀμασγοῦς ἔχει πολυκύμαντη ιστορία.

Από το 1630 μ.Χ. οι τοιχίες Μητροπολίτης δώρισε τό¹
Μοναστήρι στό Πατριαρκείο Αλεξανδρείας. Δύο
χρόνια αργότερα ο Πατριάρχης Γεράσιμος τό επέστρε-
ψε στή Μητρόπολη Κιτίου. Ο μοναδικός γνωστός
Ήγιούμενος τῆς μονῆς είναι ο ιερευταῖς πού δεγόταν
Γεράσιμος. Αὐτό μαρτυρεῖται στόν κώδικα Β τῆς Μη-
τροπόλεως Κιτίου στις 16 Μαΐου 1778. Έκτοτε ή Μο-
νή παρέμεινε σόν παρεκκλήσι τῆς Εκκλησίας τοῦ Μο-
ναγρίου μέχρι τό 1991 όποτε τό μοναστήρι έπανασυ-
στάθηκε ως γυναικεῖο. Έγινε άναστόλωση τοῦ έρει-
πομένου κτιρίου και συμπληρώθηκαν νέες σίκιδομές,
γιά τίς άνδρικες τῆς λειτουργίας τῆς μονῆς και τῶν μο-
ναχῶν. Σήμερα Ήγιούμενη τῆς Μονῆς είναι ή μονα-
χή Επίφανία και στόν τόπο αὐτό ένασκούνται γύρω
στις 10 μοναχές.

Λίγο πιό πάνω ἀπό τη Μονή βρίσκεται η σκήπτη του Ὁσίου Ἰωάννη τοῦ Μοναγρίτου πού σύμφωνα μέ τίν παράδοση χρημάτισε Ἡγούμενος τῆς Μονῆς στά δύσκολα χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας. Στό χώρῳ τῆς σκήπτης ἀνεγέρθη μικρός ναός πρός την τοῦ Ὁσίου Ἰωάννη.

«Ἐξω τό ἄγχος ἀπό τή ζωή μας. Ἡ εύτυχία εἶναι ἀπλή»

Πρεσβυτέρας Κυριακῆς Παρασκευᾶ - Φιλολόγου

Θά κάνω μικρή προσπάθεια πάνω σ' ἔνα μεγάλο καί δύσκολο θέμα. "Ο, π θά πώ δέν ἀποτελεῖ πανάκεια, οὔτε συνταγές. Σπεύδω νά δηλώσω ἀπό τίν ἀρχή ὅτι εἶναι ἀπλῶς σκέψεις πρακτικές, βιωματικές, καταστάλαγμα πείρας δισών ἀγωνίζονται καί βοηθοῦν τόν ἑαυτό τους νά μένουν ἄτρωτοι ἀπό τήν πληγή του αἰώνα μας, τό καθημερινό ἄγχος, πού ἐπιβουλεύεται καί διαβρώνει τήν ἀξεδίψαστη όρμή τοῦ ἀνθρώπου γιά εύτυχία.

Ο ἀνθρωπος στήν ἐποχή μας δέν κινδυνεύει πιά τόσο ἀπό τίς ἐπιδημίες τῶν λοιμωδῶν νοσημάτων, ὅσο ἀπό τόν τρόπο τῆς ζωῆς του. Δηλαδή καί ἀπό τό ἄγχος του, πού ἔχει ἐξελιχθεῖ σέ ἔνα ἐπικίνδυνο δολοφόνο γιά τόν ἴδιο τόν ἑαυτό του. Καί ἄλλοτε σέ περιαμένες ἐποκές, τό ἄγχος δέν ἔτιν ἄγνωστο.

Ἀποτελοῦσε Θλιβερό φαινόμενο τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ὅμως πολὺ περιορισμένο σέ ἔκταση καί σέ ἔνταση. Στήν ἐποχή μας, δυστυχώς, ἀποτελεῖ καθολικό φαινόμενο, πού κατακτᾶ μικρούς καί μεγάλους, ἀντρες καί γυναίκες, πλούσιους καί φτωχούς. Πολύ συχνά βλέπουμε σέ ἐφημερίδες καί περιοδικά, δικά μας καί ξένα, ν' ἀναφέρεται τό ἄγχος καί ἡ κατάθλιψη ώς ἔνα συνηθισμένο πιά χαρακτηριστικό τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου. Παραπρέπει μάλιστα περισσότερο στής ἀνεπτυγμένες κάριες. Στήν Αμερική π.χ. ἔνα σημαντικό ποσοστό, 10-15 ἑκατομμύρια, υποφέρει ἀπό κατάθλιψη. Στή Σουηδία, πού θεωρεῖται ἀπό τίς πρώτες κάριες τοῦ κόσμου πού εύημεροῦν, τό ποσοστό τῶν αὐτοκτονιῶν ὀλοένα αὐξάνει καί μάλιστα σέ ἀτομα πού φαίνεται ὅτι τά ἔχουν

ὅλα καί τίποτε δέν τούς λείπει.

Μά καί στόν τόπο μας, στό γνώριμό μας περιβάλλον, ἀκούομε συχνά ἀπό ἐνηλίκες ἀλλά καί νέους, τίς φράσεις «ἔσπασαν τά νεῦρα μου», «ἔχω μεγάλη νευρικόπτη», «ὴν ζωή μέ φοβίζει», «ὴν ζωή μου κατάπτε ἔνα ἄγχος!».

Τί είναι λοιπόν τό ἄγχος; Ἡ λέξη ἄγχος παράγεται ἀπό τό ρῆμα ἄγχω, πού σημαίνει σφίγγω τό λαιμό, πνίγω. Ἀπό αὐτό καί ἡ λέξη ἄγχόν. Τό ἄγχος είναι μιά παθολογική μορφή ἀγωνίας. Ἀποτελεῖ μιά ἀπό τίς συγκλονιστικές καταστάσεις τῆς ψυχῆς. Ἐκδηλώνεται μέ τή μορφή ἀνυπουχίας, στενοχωρίας, μελαγχολίας, στρές. Ἐπορᾶ ὅμως δυσάρεστα καί στή σωματική κατάσταση τοῦ ἀτόμου, γιατί φέρνει ἄλλοτε μιά ἀκινησία σέ βαθμό παραλυσίας καί ψυχικοῦ μουσιάσματος καί ἄλλοτε μιά ὑπερδιέγερση μέ συνεχῆ κινητικόπτη. Σέ ἔντονα δυσάρεστες καταστάσεις προκαλεῖ δύσπνοια, ταχυκαρδία, τρόμο, αὕξηση τῆς ἀρτηριακῆς πίεσης, ωχρόπτη, λιποθυμικές καταστάσεις.

Τό ἀσκημό είναι ὅτι τίς πιό πολλές φορές τό ἄγχος προκαλεῖται χωρίς τό ἀτομο νά ξέρει τήν αἰτία. Δέν μπορεί νά ἀντιληφθεῖ ὁ ἄγχωτικός τί είναι αὐτό πού τόν κάνει νά υποφέρει καί πού τοῦ κάνει τή ζωή μιά πορεία μαρτυρίου. Τό ἄγχος δέν είναι ἔνας ἀπλός φόβος. Γιά τόν φόβο ύπάρχει συγκεκριμένη αἰτία, ἐνῶ γιά τό ἄγχος ύπάρχει ἀοριστία καί ἀσαφής ἐπίγνωση τῆς αἰτίας. Φόβο νοιώθουν καί τά ζῶα, ἐνῶ τό ἄγχος είναι δυστυχώς καθαρά ἀνθρώπινο συναίσθημα, πού πνίγει τόν ἀνθρώπο καί τόν κανει νά νοιώθει κουρασμένος καί ταλαιπωρημένος. Γι' αὐτό δέν ἀκούομε

τούς ἀνθρώπους συχνά γύρω μας νά λένε «πεινῶ», ἀλλά «πονῶ», «εἶμαι κουρασμένος», «εἶμαι δυστυχισμένος».

Ψυχοπαθολόγοι, φιλόσοφοι και κοινωνιολόγοι μιλούν γιά μιά θηλυκή παράκρουση, που μαστίζει τὸν ἐποχή μας. Τα πάντα κινούνται σ' ἕνα τρελλό ρυθμό, πού δέν γυνωρίζει κανένα φραγμό και πού στροβιλίζει τὸν ἀνθρωπο μέσα σέ μιά δίνη ἀβεβαιότητας, ἀμφιβολίας, ἀνασφάλειας. Πολλοί γιά νά βρούν λίγη πίεση, γιά ν' ἀπολαύσουν λίγο ὅπο καταφεύγουν στά πρεμιστικά, στά ὑπνωτικά φάρμακα και ἄλλοι στά ναρκωτικά, πού τούς μεταφέρουν στίς χώρες τοῦ ὀνείρου και πού, μόλις πάψει ἡ ἐνέργεια τους, τούς ξαναφέρνουν μέσα στίς ψυχή τὸν τρόμο τοῦ κάους.

Καὶ λοιπόν; Εὐθύνεται ἡ δέν εὐθύνεται ὁ ἀνθρωπος γιά τό ἄγχος του;

Οἱ εἰδικοὶ ἀπαντοῦν ὅτι, ναὶ οἱ ἔξωτερικές δυσμενεῖς συνθῆκες ἐπηρεάζουν τό ἄτομο και τό σπρώχουν στό ἄγχος, π.χ ὁ γρήγορος ρυθμός τῆς ζωῆς, οἱ ἀμφιβολες συνθῆκες διαβίωσης, ὁ ἀδιάκοπος ἄγωνας γιά τὸν ικανοποίηση καθημερινῶν πραγματικῶν ἢ φανταστικῶν ὑλικῶν ἀναγκῶν, ἡ ἀβεβαιο ἐπαγγελματική ἔξελιξη, ὁ φόβος τῆς ἀρρώστιας πού γεννᾶ τὸν ἀρρώστια τοῦ φόβου, ὁ θάνατος, ἡ ἀπειλή ἐνός παγκοσμίου πυρηνικοῦ πολέμου και τόσα ἄλλα.

Συμπληρώνουν ὅμως μέ βεβαιότητα ὅτι ὅλα τὰ πού πάνω είναι ἀφορμές, ἐρεθίσματα. Ἡ αἵτια τοῦ ἄγχους βρίσκεται πάντα στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μας, μέσα μας. Ἐκεῖ στά βάθη τοῦ είναι μας ἐκκολάπτεται τό ἄγχος και ὅπειρα ἔξωτερικεύεται μέ ποικιλες ἐκδηλώσεις.

Τό πρόβλημα τοῦ ἄγχους είναι πρόβλημα βάθους, καθαρά πνευματικό. Ὁταν ἔνας κατορθώσει νά τακτοποιήσει σωστά αὐτά τά προσωπικά, πνευματικά ἢ ψυχολογικά του προβλήματα, τό ἄγχος κτυπά κατ' ὅπειρα διαστήματα τὸν πόρτα τῆς ψυχῆς και τῆς ζωῆς, και ὅσο δυσμενεῖς κι' ἂν είναι οἱ ἔξωτερικές συνθῆκες, εὔκολα δέν παραμένει σάν μόνιμος τυραννικός ἔνοικος, ἀλλά σάν ἔνας ἀνεπιθύμητος περιστικός ἐπισκέπτης.

Ἐνας Γάλλος φιλόσοφος τελευταία είπε: «Ολόκληρος ὁ κόσμος βρίσκεται σέ μανιώδη ἐπιδίωξη ἀσφάλειας και εὐτυχίας».

Ο Πρύτανις τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Χάρβαρντ ἔχει πεῖ: «Ο κόσμος φάνεται γιά μιά πίστη νά πιστέψει και γιά ἔνα τραγούδι νά τραγουδήσει».

Ἐνας ἔκατον μυριούδος ἔκαμε τὸν ἔχης διαπίστωσην: «Νόμιστα πώς τό χρῆμα θά ἱπαν ἰκανό νά ἀγοράσει τὸν εὐτυχία, ἀλλά ἔχω τρομερά ἀπογοποιεύτει». Μιά γνωστή τραγική ἥθοποιος τοῦ κινηματογράφου προτοῦ αὐτοκινήσει ἔγραφε: «Ἐχω χρῆμα, ὁμορφιά, γοντεία και δημοτικότητα. Θά

ἔπρεπε νά ἔμουν ἡ πού εὐτυχισμένη γυναῖκα. Ἐν τούτοις είμαι μιά ὁθλία». Γιατί; Κάποιος πῆγε νά ἐπισκεφτεῖ ἔναν ψυχίατρο και τοῦ είπε: «Γιατρέ, εἶμαι ἔρημος, ἀπελπισμένος και ὁθλιος. Μπορεῖς νά μέ βοηθήσεις;». Ο ψυχίατρος τόν συμβούλεψε νά πάει σέ κάποιο τσίρκο νά δεῖ ἔναν φημισμένο γελωτοποιο. Κι' ὁ ἄρρωστος ὁμολόγησε «ἐγώ εἶμαι ὁ γελωτοποιος αὐτός».

Ἐνας 20χρονος νέος είπε «Ἐχω zήσει πολλές καταστάσεις γιά νά λογίζομαι ἦδη γέρος. Ἡ ζωή ἔκαστε γιά μένα κάθε νόημα. Ἡ εὐτυχία είναι οὐτοπία. Φίλε, μπορεῖς νά μοῦ δώσεις μιά ἀκτίδα ἔσιω ἐλπίδας;».

Ολα τά πού πάνω παραδείγματα βοοῦν ὅτι ὁ ἀνθρωπος πεινᾶ και διψᾷ γιά εὐτυχία. Γίνεται πολλές φορές ἔνας τραγικός ἀναρριπτής της. Δείχνουν ἀκόμα πώς ἔχουμε μέσα μας ἕνα μυστριώδες συναίσθημα, πού μᾶς ὑπαγορεύει ὅτι ὅπάρχει μιά πηγή εὐτυχίας, πού ἀκριβῶς ἔχει ἀνάγκη ἡ ζωή μας. Και καθησυχάζουμε τὸν ἑαυτό μας λέγοντάς του συνεχῶς πώς κάπου, κάποτε θά μάθουμε τό μυστικό.

Ἡ εὐτυχία πού δίνει ἀναλλοίωτη ἀξία στή ζωή δέν είναι ἡ ἐπιπόλαια εὐτυχία πού σπρίζεται στίς περιστάσεις. Είναι ἡ εὐτυχία και ἡ χαρά πού γεμίζει τὸν ψυχή, ἀκόμα και μέσα ἀπό τίς πού θλιβερές ἔξωτερικές συνθῆκες.

Ο καθηγητής τῆς ψυχοπαιδαγωγικῆς στό πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης κ. Χρ. Φράγκος τονίζει πώς ίδιαίτερα ἡ ἀπουσία ἐνδός ἔσχατου νοήματος τῆς ζωῆς, ἡ ἀμφιβολία ἀν ὅπάρχει ἔνα τέτοιο ἔσχατο, πού νά οιπίζει μή ζωή γεννᾶ τὸν αἰοθηπτο τοῦ παράλογου μῆς ὑπαρξης, τρέφει τὸν ἀπόλυτο ἀπελπισμό, τὸν ἀπόγνωση, τὸν ἀόριστο διαβρωτικό φόβο, τό πνιγηρό αἴσθημα τοῦ ἄγχους.

Ο πολυγραφότατος ψυχίατρος Α. Ασπιώτης συμπληρώνει «Μέ τό νά ἀπεμπολίσει ὁ σπηρινός ἀνθρωπος τὸν πίστη του στὸν Θεό και στίς πνευματικές ἀξίες, ἔκαστε τό στίριγμα που χρειάζεται γιά νά ἀντιμετωπίσει και νά πολεμήσει ἀποτελεσματικά τίς ἀντιξοότητες πού τόν περιβάλλουν». Ο ἀνθρωπος πού ἀπομάκρυνε τόν Θεό ἀπό τή ζωή του περιπίπτει σέ ἀδιέξοδο φιάνει συκνά σέ καταστάσεις ψυχικῆς συμφορᾶς.

Ο μεγάλος νεοελληνας δοκιμιογράφος Κ. Τσιρόπουλος λέει «Είναι πού ὁ Θέος πέθανε στή καρδιά τῶν πολλῶν ἀνθρώπων, γι' αὐτό ἡ κατάσταση ἔγινε ἀποπνικτική». Ολοι σπεύδουμε ἀπό τή δουλειά στή ἀπόλαυση κι' ἀπό τὸν ἀπόλαυση στή δουλειά, κωρίς ούτε τό ἔνα ούτε τό ἄλλο, ἀπό μόνα τους, νά νοηματίζουν τή ζωήν».

(ἡ ουνέκεια στό ἐπόρευο τεῦχος)

ΕΚΔΗΜΙΕΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ο μακαριστός Οἰκονόμος Δημήτριος Παπακωνσταντίνου, υἱός τοῦ ιερέα παπά - Κωνσταντίνου, γεννήθηκε στό κατεχόμενο χω-

ριό Βαιωλί τοῖς 22 Οκτωβρίου 1920. Χειροτονήθηκε διάκονος τὸν 1η Ιανουαρίου 1949 καὶ πάντη έπομένην πρεσβύτερος. Διακόνυσε μέχι τοῦ ιεροῦ ναοῦ Ἀρχ. Μιχαὴλ στὸν Ἅγιο Ιωάννη Ἀγροῦ, κατόπιν στὸν Ἅγιο Ιωάννη Ἐλεήμονα καὶ ἀπό τὸ 1975 ἀφιερώθηκε ἐξ ὀλοκλήρου στὸν Ἅγιο Γεώργιο Φραγκού-

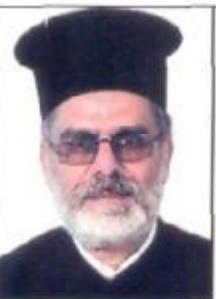
πη, ὅπου τὰ ὄνομά του συνδέθηκε στενά μὲ τὸν ἐν λόγῳ ναό. Διεκρίνετο γιά τὸ πρόσωπο τοῦ χαρακτῆρος του καὶ πάντη εὐλάβειά του. Κοιμήθηκε ἐν Κυρίῳ τοῖς 23 Ιουλίου. Τῆς κηδείας του προέσπι ὁ Μητροπολίτης μας καὶ ιερεῖς τῆς Μητρόπολης μας. Αἰωνία αὐτοῦ ἡ μνήμη!

Στίς 16 Ιουλίου ἀναπαύθηκε ἐν Κυρίῳ ὁ σεβαστός Οἰκονόμος Κυριακός Σοδωμονίδης. Ὁ π. Κυριακός γεννήθηκε στό χωριό Φασούλα στίς 20 Ιουλίου 1922. Χειροτονήθηκε διάκονος στίς 30 Μαρτίου 1957 στὸν ιερό ναό τοῦ Σωτῆρος στή Λάρνακα καὶ στίς 7 Ιουλίου 1957 πρεσβύτερος στὸν Καθεδρικό ναό Ἅγιας Νάπας Λεμεσοῦ ἀπό τὸν Μητροπολίτη Κιρίου Ἀνθίμο. Ἀπό τὸ 1959 μέχρι τὸ 2001 ὑπηρέπτει μέχι τοῦ ιεροῦ ναοῦ Ἅγιας Τριάδος Λεμεσοῦ. Ὅπηρξε διακριτικός πνευματικός καὶ ιδιαίτερα τῶν ὑποψηφίων κληρικῶν. Ὅπηρέπτεις ως Πρόδεδρος τοῦ

Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου στή Μητρόπολη Κιτίου ἐπί Μητροπολίτου Ἀνθίμου καὶ κατόπιν στή Μητρόπολη Λεμεσοῦ ἐπί Μητροπολιτῶν Χρυσάνθου καὶ Ἀθανασίου. Ὁ ἴδιος σέ ἐπιστολὴν τοῦ πρός τὸν Μητροπολίτη σητώντας πάντη ἀποχώρησή του ἀπό πάντη ἐνεργό ὑπηρεσία του, ἀναφέρει χαρακτηριστικά: "Σεβασμιώτατε, ἀποχωρῶ ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου μέχι τῆς συνείδησης πᾶν χονδροῦ ὃν ἔχω πράξει τό καθῆκον μου μέχι ἀφοσίωσιν ἀπονέμοντας τό δίκαιον καὶ εὐθυκρισία καὶ ἀνθρωπισμόν μέχι γνώμονα καὶ κριτήριον πάντη ὅρθοιέραν ἀπονομήν τῆς δικαιοσύνης". Εἴθε ὁ Κύριος νά τὸν ἀναπαύσει ἐν σκηναῖς δικαίων. Ἡ ἔχομε πάντη εὐχή του.

ΝΕΕΣ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΕΣ

Ο πατέρας Ἰωάννης Ὁνουφρίου γεννήθηκε τὸ 1950 στό χωριό Φασούλα. Μετά τίς σπουδές του ὁ σχολίθηκε μέχι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὥρολογα. Χειροτονήθηκε διάκονος στίς 21 Ιουλίου 2002 στὸν ιερό ναό τοῦ Ἅγιου Ιωάννου τοῦ Ἐλεήμονος ἀπό τὸν Μητροπολίτη μας. Σήμερα διακονεῖ στὸν ιερό ναό Ἅγιας Ζώνης Λεμεσοῦ.

Ο πατέρας Νικόλαος Χριστοδούλου κατάγεται ἀπό πάντη κατεχόμενη Σκυλλούρα τῆς ἐπαρχίας Λευκωσίας. Γεννήθηκε στίς 24/5/1961. Χειροτονήθηκε διάκονος στίς 13 Ιουλίου 2002 στήν Ιερά Μονή Μαχαιρᾶ καὶ Πρεσβύτερος στίς 10 Αύγουστου 2002 στήν ἕδια Μονή. Εἶναι ἀπόφοιτος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν καὶ κάτοχος τοῦ τίτλου Μάστερ Θεολογίας ἀπό πάντη Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἅγιου Βλαδιμήρου στή Νέα Υόρκη. Εργάζεται στή Μέση Εκπαίδευση καὶ ὑπηρετεῖ στή Μητρόπολη Λεμεσοῦ ως περιοδεύων ἐφημέριος.

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΣ

ΤΡΙΗΜΕΡΗ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ Ι.Μ.Λ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟ ΣΤΕΓΗΣ

Πραγματοποιήθηκε τό τριήμερο γιά στελέχη της Ιερᾶς Μητρόπολής μας. Φέτος τό τριήμερο έγινε στόν "Άγιο Νικόλαο Στέγης λόγω τών έργασιών που έπιελούνται στόν δικό μας κατασκηνωτικό χώρο. Σιώ τριήμερο έλαβαν μέρος κυρίες άπο τούς Όρθιοδόξους Ένοριακούς Συνδέσμους Γυναικών. Ο Μητροπολίτης μας έπισκεφθηκε τό χώρο όπου μίλησε και έδωσε άναμνηστικά δώρα στις κυρίες που έργαζονται άφιλοκερδῶς και άδκνως στό ποιμαντικό μας έργο. Άκολούθως παραθέτουμε τίς εμπειρίες μας κατασκηνώτριας:

"Μέ άναμικτα αίσθηματα χαρᾶς και συγκίνησης ξεκινήσαμε τίν Παρασκευή 30 Αύγουστου στις 8.15 π.μ. άπο τόν περιβόλο της Εκκλησίας Παντανάσσης Καθολικῆς γιά τόν κατασκηνωτικό χώρο στόν "Άγιο Νικόλαο Στέγης. Η διαδρομή ήταν πολύ εύχαριστη, μέ φαλμούς και χριστιανικά τραγούδια φθάσαμε στόν προορισμό μας χωρίς νά τό καταλάβουμε. Τό γραφικό έκκλησά, ο κατασκηνωτικός χώρος, ή άγαπο και ή άγαστη συνεργασία δώρων, συγκλόνισε τίς ψυχές μας άπο τόν πρώτο σπιγμή.

Τό βράδυ, στόν άγρυπνια που μᾶς τέλεσε ο Πανιερώτατος Άρχιμ. Πορφύριος, ζήσαμε άνεπανάλογες πνευματικές έμπειρίες. Τό Σάββατο τό άπογευμα είχαμε τή μεγάλη εύλογία νά μᾶς έπισκεφθεί ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας

κ.κ. Αθανάσιος ο οποίος στόν ώραία και ψυχοφελή του διμήλια δέν παρέλειψε νά εύχαριστησει μέσφ τού κ. Νικολαΐδη, πίν ιερά Αρχιεπισκοπή γιά τόν Αθραμμαία φιλοξενία πού είχαμε. Μᾶς μοίρασε τόν δύάπη, πίν εύλογία και τά δώρα του και άνεχώρησε άργα τό άπογευμα.

Τόν Κυριακή πρωΐ συμμετείχαμε άλοι στή Θεία Λειτουργία μετά τό πέρας τής οποίας πήραμε οπως πάντα τό πλούσιο πρωϊόν μας.

Τό καθημερινό πλούσιο πρόγραμμα ήταν άφογο, ή συμμετοχή δώρων καθολική, ή "σοδειά" πλούσια. Μέ "γεμάτες τίς μπαταρίες μας" οπως συνήθιζε νά λέει ο μακαριστός γέροντας Παΐσιος, άνακαρνήσαμε γιά τόν ώραία Λεμεσό.

Προσωπικά πολύ μέ συγκίνηση ή σύνδεση και ή άγαπη πού άναπτύχθηκε μεταξύ μας. Θερμές εύχαριστες στις κυρίες τής κουζίνας γιά τά νόστιμά τους φαγητά.

Άξιες έπαινου ή κ. Νίτσα Μουκταρούδη και ή πρεσβυτέρα Κυριακή Μιχαηλίδη μέ τό έπιτελείο τους, γιά τόν ύφιτα άργυρωση και τόν άγαπη τους. Σ' εύχαριστώ Θεέ μου, πού μέ άξιωσες σ' αύτη τόν πνευματική πανδαισία.

κ. Λουκία Μιχαήλ
Πρόεδρος Όρθ. Συνδ. Γυναικών Άγ. Φανουρίου

Εύκορτες στιγμές στήν κατασκήνωση - παραδοσιακοί κυπριακοί χοροί

ΜΕΤΑΚΑΤΑΣΚΗΝΩΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

Έξαιρετική ήταν ή χαρά τών κοριτσιών πού πήραν μέρος στίς φετινές κατασκηνώσεις τών καπικιπικών συνάξεων τού Ιουλίου, οταν ξαναβρέθηκαν μαζί στή μετακατασκηνωτική έκδρομή πού πραγματοποιήθηκε στής 7 Σεπτεμβρίου στόν Ιερά Μονή Άγιου Ήρακλειδίου. Ξανάπσαν γιά λίγο τόν άτμοσφαιρα και τό πνεύμα τής χωῆς τής κατασκήνωσης. Μαζί τους ήταν και ή αρκηγός τής Κατασκήνωσης δ. Μαργαρίτα Κωστή.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΝΕΩΝ ΤΗΣ Ι.Μ.Λ.

Στις 24 Αύγουστου 2002, ή Κοινόπτια Νέων της Μητρόπολης μας διοργάνωσε μυνόμερη έκδρομη στην Ι.Μ.Τροοδίποιας, Ι.Μ. Τρικουκκιάς, στις Πλάτρες και τό Σαΐττα. Περίπου 80 νέοι με τη συντροφιά του Πανιερωτάτου Μητροπολίτου μας χάρηκαν την περιήγηση στις ιερές Μονές και ξεναγήθηκαν στους νεοανεγειρόμενους χώρους της Κατασκήνωσης της Ι.Μ.Λ. στό Σαΐττα.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΜΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Πραγματοποιήθηκε ύπό την Προεδρία του Πανιερωτάτου Μητροπολίτη μας σύσκεψη των πνευματικών, οι οποίοι έπισκεπτονται τα σχολεία Μέσης Έκπαίδευσης και δέχονται τα παιδιά στό ιερό Μυστήριο της Ιερᾶς Εξομολογίσεως. Όριστηκαν οι ιερείς κατά σχολείο. Ο Μητροπολίτης έδωσε στους πνευματικούς σχετικές όδηγίες για τόν καλύτερο ιρόπο επιτέλεσης του έργου τους και άπαντησε στις διάφορες έρωτήσεις τους. Ο θεσμός αύτός του πνευματικού ιερέως σέ κάθε σχολείο, κατά κοινή όμοιογύα των έκπαιδευτικών, των γονέων και των μαθητών βροθήσεις στην πνευματική οίκοδομή των παιδιών και την πνηθική διάπλαση του χαρακτήρα τους.

ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΤΡΙΗΜΕΡΟ

Από τις 19 μέχρι και τις 21 Αύγουστου διοργανώθηκε φοιτητικό ένημερωτικό τριήμερο άπό την Κοινόπτια Νέων της Ι.Μ.Λ. Όμαδα παιδιών της Κοινόπτιας μας έδωσε πληροφορίες μαζί μέ σκετικό Όδηγό Σπουδῶν, στους νέους φοιτητές της πόλης μας. Κατακλείδα της έξαιρετικής αύτης πρωτοβουλίας ήταν ή δεξίωση πού δόθηκε στις 23/8/2002 για τούς νέους φοιτητές την όποια προλόγισε ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας, εύχόμενος κάθε έπιτυχία στους φοιτητές μας.

ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ

Κάθε σύναξη των ιερέων μας με τόν Πανιερώτατο Μητροπολίτη μας άποτελεῖ ίδιαίτερο πνευματικό γεγονός διότι δίνεται ή εύκαιρια στόν Έπισκοπο νά καθοδηγήσει τούς ιερείς στό ύψηλό ποιμαντικό έργο πού έπιελον και νά συνομιλήσει μαζί τους γιά τά προβλήματα και τίς δυσκολίες πού άντημετωπίζουν. Η ΙΒ' Ιερατική Σύναξη πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 12 Σεπτεμβρίου 2002.

ΕΚΔΟΣΗ ΝΕΩΝ ΕΝΤΥΠΩΝ

Μέ την εύκαιρια της νέας πνευματικής περιόδου έχουν έκδοθει τά άκολουθα έντυπα. Τοποθετήθηκαν σέ περίοπτα μέρη δύλων των σχολείων άφισσες μέ την εικόνα του Αποστόλου Βαρνάβα Ιερουσαλήμ Εκκλησίας μας πού προαναγγέλουν την έναρξη της νέας περιόδου των καπηλητικών συνάξεων. Διανεμήθηκε σέ δύλους τούς μαθητές των σχολείων έντυπο πού περιέχει τό ώρολόγιο πρόγραμμα και στήν τελευταία σελίδα πρόσκληση του Μητροπολίτη μας πρός τά παιδιά, γιά νά συμμετάσχουν στήν καπηλητικές συνάξεις και νά γνωρίσουν μέ τόν ιρόπο αύτό μήνα άγαπη του Θεού Πατέρα και νά δώσουν υπό των νέα πνοή

και νέο περιεχόμενο. Διανεμήθηκαν έπιστης αύτοκόλλητες είκόνες της Παναγίας μας μέ την έπικληση “Υπεραγία Θεοτόκε σώσον ήμας”.

Έπιστης δόθηκε σέ κάθε παιδί, έντυπο μέ τίς ωρες λειπουργίας των καπηλητικών συνάξεων της περιοχής του καθώς και ή νέα σειρά είκόνων πού έχει έκδοθει και τό ειδικό “ἄλμπουμ” μέσα στό όποιο τίς τοποθετούν. Δόθηκε έπιστης ιό ειδικό βιβλίο πού περιέχει ιερές άκολουθίες, θύμους και τραγούδια πού χρησιμοποιούν στήν καπηλητικές συνάξεις. Στούς καπηλητές δόθηκαν τά βοηθήματα διδασκαλίας καθώς και σχετική κασέτα μέ μνους και τραγούδια.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2003

Άρχες Οκτωβρίου κυκλοφορεῖ τό νέο Ημερολόγιο της Ιερᾶς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ του 2003. Έκτός από τη συνθισμένη ημερολογιακή υλη περιέχει τίς ιερές άκολουθίες του Μικρού Αποδείπνου, τῶν Χαιρετισμῶν πρός τὴν Παναγία καὶ τῆς Θείας Μεταλήψεως, ὅλα τὰ στοιχεῖα πού ἔχουν σχέση μὲ τὸ ποιμαντικό ἔργο τῆς Μητροπόλεως μας καὶ ἄλλες χρήσιμες πληροφορίες.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Ο Ραδιοφωνικός Σταθμός της Ιερᾶς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ είναι πιά γεγονός. Έκπεμπει δημοσίας είναι γνωστό στά 94,1 FM καὶ ὁ λόγος τῆς Εκκλησίας ἀκούεται σὲ κάθε σπίτι καὶ ἀπό κάθε πιστό. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ σταθμοῦ τελέσθηκαν στό οἰκημά του (περίβολος ιεροῦ ναοῦ Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς) ἀπό τὸν Πανιερώτατο Μητροπολίτη μας τῇ Δευτέρᾳ 30 Σεπτεμβρίου. Μετά τὸν τελετήν τῶν ἐγκαινίων ὁ Πανιερώτατος ἐξῆρε μὲ θερμοὺς λόγους τὸ ἔργο πού ἐπετέλεσε ὁ Πανοσιούλυγιώτας Αρχιμανδρίτης Αγαθάγγελος Γεωργίου ὡς ἴδρυτης καὶ Διευθυντής τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ "Απόστολος Ανδρέας" τοῦ ὃποίου συνέκεια ἀποτελεῖ ὁ Σταθμός τῆς Μητροπόλεως. Στόν πατέρα Αγαθάγγελο ὁ Πανιερώτατος προσέφερε τιμπικό δῶρο.

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ

Μετά ἀπό πρόσκληση τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ τοῦ χωριοῦ Αγίας Νάπας ("Αμμοχώστου") μεταφέρθηκε τὸν Παρασκευήν 6 Σεπτεμβρίου, μὲ μεγαλοπρέπεια ἡ θαυματουργός εἰκόνα τῆς Αγίας Νάπας πού φυλάσσεται στὸν Καθεδρικό Ναό τῆς Μητρόπολής μας. Τὴν εἰκόνα συνόδευσε ὁ Μητροπολίτης

Μέ τὸν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν καθοδήγηση τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτη μας ἄρχισε ἡ νέα πνευματική περίοδος. Έγιναν ὅλες οἱ ἀναγκαῖες συσκέψεις τῶν ὑπευθύνων τῆς πνευματικῆς κίνησης τῶν ἐνοριῶν, τῶν κατηχητῶν, τῶν Διευθυντῶν Δημοτικῆς καὶ Μέσης Έκπαίδευσης κατά τὶς ὁποῖες δόθηκαν ἀπό τὸν Μητροπολίτη μας οἱ κατευθύνσεις γιὰ τὸ πνευματικό ἔργο τῆς Εκκλησίας καὶ μελετήθηκαν οἱ τρόποι βελτίωσης τῆς προσφορᾶς τῆς Εκκλησίας πρός τὸ ποίμνιο καὶ ιδιαίτερα πρός τὴν μαθητικὴν νεότητα. Έγιναν ἐπίσης συσκέψεις τῶν Προέδρων τῶν Ορθοδόξων Ενοριακῶν Συνδέσμων Γυναικῶν καὶ συζητήθηκαν οἱ τρόποι καὶ τὰ μέσα γιὰ τὸν περαιτέρω ἐπέκταση τῶν δραστηριοτήτων τῶν συνδέσμων κατ' ἐνορίαν ἄλλα καὶ συλλογικά.

ΟΙΚΟΣ ΕΥΓΗΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΕΡΕΙΣ

Ἐνα νέο ἔργο ἔξαιρετικῆς σημασίας ἐξήγγειλε ὁ Μητροπολίτης μας πού δείχνει τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὸν ἀγάπην του πρός τοὺς κληρικούς μας. Θά ἀνεγερθεῖ σὲ κῶρο τῆς περιοχῆς τῆς Καρμιώτισσας οίκος εὐγηρίας στόν ὅποιο θά φιλοξενοῦνται οἱ ἀλικιωμένοι κληρικοί μας γιὰ νὰ μποροῦν νὰ διαβιοῦν σὲ συνθήκες ἀνάλογες μὲ τὸ ιερατικό τους λεπιούργημα. Στόν οίκο εὐγηρίας θά ἀνεγερθεῖ καὶ ιερός ναός γιὰ τὶς λατρευτικές ἀνάγκες τῶν κληρικῶν.

μας μαζί μὲ ἄλλους ιερεῖς. Τὴν εἰκόνα ύποδέχτηκαν ὁ Κλῆρος, οἱ ἄρχες τοῦ τόπου καὶ πλῆθος κόσμου. Η Δήμαρχος τῆς Αγίας Νάπας καλωσόρισε τὸν Μητροπολίτη μας καὶ ἔγινε ἡ ἀνάλογη ἀντιφώνηση. Ακολούθως τελέσθηκε Αρχιερατικός Εσπερινός.

ΟΙ ΔΥΤΙΚΕΣ ΙΩΑΝΝΙΝΕΣ

Η ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΛΕΜΕΣΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΩΝΕΙ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΣΧΟΛΗΣ

ΓΟΝΕΩΝ

ΘΕΜΑ: ΓΑΜΟΣ - ΣΥΖΥΓΙΑ

Σπουδή στό μεγάλο μυστήριο της ἀγάπης

**Α' ΚΥΚΛΟΣ: 4 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ - 13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
2002**

**Κάθε Παρασκευή και ώρα 7.30 μ.μ - 8.45 μ.μ.
(αίθουσα έκδηλώσεων Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ)**

Εἰσηγητές διακεκριμένοι ἐπιστήμονες

Μία προσπάθεια γιά οτίριξη τοῦ Γάμου και τῆς Οἰκογένειας